

★A★S★D★

OBSAH 4. ČÍSLA 16. ROČNÍKU - 1984

Nejkrásnější

Čtěte s námi (Genesis)

Charaktery — milovaný Jan

Gn vysvobodí lid svůj...

Víš, nebo nevíš

Podivuhodné hledání

Písmo proti Písmu

Kniha Ester a dějiny (II)

Bůh zachraňuje člověka

v depresi

Oko

Úcta k bramborám

Poměr Zwingliho k Lutherovi

Šťastný sám — šťastný ve dvou

Z knihy přírody

Rajský ostrov

Agapé

Rozhoduješ ty sám

ZNAMENÍ DOBY

ZPRÁVA ZE ZASEDÁNÍ MÍROVÉHO VÝBORU

V slavnostní atmosféře májových dnů se v Praze sešel dne 3. května 1984 ke svému výročnímu zasedání mírový výbor církve adventistů s. d. v ČSSR za účasti všech vedoucích představitelů ústředí, českého, moravskoslezského i slovenského sdružení.

V zahajovacím proslovu přivítal předseda Ústřední rady dr. Oldřich Sládek členy mírového výboru a hosty — pracovníky Sekretariátu pro věci církevní ministerstva kultury ČSR, náměstka ředitele SVC MK ČSR pana J. Jungu a referenta J. Fidlera. Dále zdůraznil závažnost doby, v níž se mírový výbor schází.

V hlavním referátu připomněl br. Jiří Veselý osobní vzpomínkou na poslední dny války v Brně, 39. výročí osvobození naší vlasti a zdůraznil odůvodněné postoje křesťanů v dnešní mimořádné situaci. Mimo jiné řekl:

„Mír není náhoda ani samozřejmost. Válka je nemoc a mír je zdraví. Jak věrná paralela. Užíváme zdraví a zdá se nám to naprosto samozřejmé, zcela normální. Ale teprve až člověk onemocní, až se ukáže hrozba toho, co by mohl ztratit, uvědomuje si, co pro něj zdraví znamená. Říkejte zdravému člověku ty nejvzácnější rady, jak si zdraví udržet, čeho by se měl vystríhat, a on se vám vysměje. Teprve až přijde skutečné ohrožení, je ochotný o radách uvažovat. Stejně je tomu s mírem, který prožíváme. Každý člověk nese odpovědnost za své zdraví, a stejně tak i za mír. K tomuto poznatku jsem jako věřící člověk došel při studiu bible.

Ježíšovo kázání na hoře začíná devíti blahoslavenstvími. Tato blahoslavenství jsou vlastně základními principy křesťanství. Sedmý bod těchto křesťanských principů zní: „Blahoslavení tvůrcové pokoje, neboť oni budou nazváni Božími dětmi.“ Toto blahoslavenství jasně říká, že člověk, a zvláště věřící člověk, nese odpovědnost za mír a pokoj mezi lidmi a národy. Mír není samozřejmost. Mír je třeba chránit, cílevědomě tvořit a rozšiřovat.

V závěru projevu pak uvedl: „Je na nás, na lidech, abychom udělali všechno pro to, aby ne válka, ale mír vládl všude kolem nás. Jsme povinni vytvářet kolem sebe takovou atmosféru, aby mír mohl být zachován. To je odpovědnost nás, lidí.“

Členy mírového výboru pak pozdravil jménem pracovníků Sekretariátu pro věci církevní náměstek ředitele SVC MK ČSR p. J. Junga. Ve svém proslovu velmi zaslíbeně a přesvědčivě poukázal na příčiny, zdroje i rozsah ohrožení, kterému musí dnešní lidstvo čelit. Zároveň připomněl možnosti a cesty, jak danému nebezpečí čelit.

V následné otevřené a konstruktivní diskusi se členové mírové rady vyjadřovali k předneseným referátům i k dalším otázkám současné situace a mírové práce.

Na závěr přijali členové mírového výboru prohlášení, z něhož vyjímáme:

„Ohlédneme-li se zpět na těch téměř 40 let života v míru na evropském kontinentě, hodnotíme především nemalé úspěchy pracovního a budovatelského úsilí v naší vlasti a vděčně vzpomínáme na ty, jejichž krev a oběti daly sílu kořenům, ze kterých vyrostly větve a plody naší přítomnosti.

Obklopení bouřlivě pulsujícím životem jarní přírody si tím naléhavěji uvědomujeme, k jakým tragickým koncům by vedlo, kdyby se válečnickým lidem, prosazujícím své sobecké zájmy, podařilo zatáhnout lidstvo do nového válečného dobrodružství. Ovzduší nedůvěry v mezinárodních vztazích podnítilo již ne jeden tragický konflikt v různých částech světa. Rozumní a odpovědní lidé proto nemohou a nechtějí zůstat stát se založenými rukama. Se všemi mírumilovnými obyvateli této planety si také my uvědomujeme hrozivost situace, do které se lidstvo dostalo v důsledku nepřetržitě eskalace nesmyslného závodění obzvláště v jaderném vyzbrojování.

V plném souladu s prohlášením, přijatým na shromáždění zástupců církví a náboženských společností v prosinci r. 1983 v Praze, chceme i nadále „svoji víru, naději a lásku vkládat do zápasu o porozumění mezi lidmi a národy pro zachování míru a života na této zemi.“

Budeme vytrvale usilovat o to, aby naše postoje a činy svědčily o tom, že si nepřejeme zánik života na naší planetě. V odvaze k rozhovorům a spolupráci vidíme také svoji příležitost ke službě a pomoci, aby byl zajištěn trvalý mír a radostný život bez obav z nejistých zítřků, a to se všemi, které Kristus — Kníže pokoje — nazývá „blahoslavenými tvůrci pokoje“. Strach dokáže zmobilizovat pud sebezáchovy, ale pouze stateční dovedou čelit hrozcícímu nebezpečí osobní angažovaností, neohroženým jednáním a jednoznačnými činy.

Naše věřící chceme povzbuzovat, aby zůstali naplněni křesťanským optimismem, aby byli v tvořivé práci a modlitební horlivosti vytrvalí a připraveni přiložit ruce k dílu všude tam, kde se proměňují v činy vysoké ideály sociální spravedlnosti, lidské důstojnosti, pokojného soužití a nadějně budoucnosti.“

Redakce

O Ježíši Kristu se již psalo mnoho. Jedni z prvních, kteří o něm psali, byli evangelisté. Překvapuje nás, že neapsali nic o jeho postavě, barvě očí a o výrazu jeho obličeje. Později mnozí teologové podrobili Nový zákon pečlivému zkoumání, aby získali alespoň nějaké známky, které by prozradily něco z Ježíšova osobního zjevu, ale bezvysledně. Nevíme, jak Ježíš vypadal. Ani umělci to nevědí. Oni prostě zobrazili své vlastní představy. Maluje-li Ital Ježíšův obličej, vkládá do něho cosi italského, Španěl španělského.

Nesnáž, kterou máme s Ježíšovým zjevem, nás však přesouvá k plodnějšímu studiu, ke studiu jeho charakteru. Prameny studia, z kterých se nechá čerpat, jsou dokonce starší než evangelia. Tak například v žalmu 45 je několika prorockými črtami představen zvláštní rys Ježíšova charakteru:

„Srdce mi překypuje radostnými slovy, přednáším králi svou báseň, rydlem zručného písaře je můj jazyk. Krásou vynikáš nad lidské syny, půvab se rozléhá po tvých rtech. Proto ti Bůh požehnal na věky“ (v. 3.4). Ještě jednou vzpomíná pisatel žalmu krásu. Verš 12. je ujištěním zájmu krále o krásu jeho lidu: „Sám král touží po tvé kráse...“

Nádherná píseň o králi je úvodem, zatímco evangelisté dále zprávu rozvíjejí: „Slovo přebývalo mezi námi a my jsme viděli slávu jeho...“ (Jan 1,14). V závěrečné knize bible — ve Zjevení — je zachyceno něco z jedinečného chorálu statisíců vykoupěných na počest Spasitele: „Hoden jest Beránek, ten obětovaný, přijmout moc, bohatství, moudrost, sílu, počtu, slávu i dobrořečení“ (Zj 5,12).

Písmo svaté nemluví často o kráse. Připisuje krásu Rebece, Ráchel a několikrát Mojžíšovi. Šlo spíše o tu vnější krásu. Při hlubším studiu však poznáváme, že bible mnohem výrazněji hodnotí vnitřní krásu vycházející z ryzosti, pravdy a statečnosti. Bohatství vnitřní krásy nepodléhá vrtkavému lidskému vkusu ani vlivu času. Bible pod pojmem krásy uvádí to, co je souladné, dokonalé a milované. Ani tělesná krása sama o sobě není plnou krásou, není-li prozářena zevnitř a nestojí-li za ní vnitřně hodnotný člověk.

Soulad — harmonie je jedním z projevů krásy. Výrazně se tato skutečnost promítá v katedrále přírody a vesmíru. V pozadí krásy hvězd nutno vidět i přesnou a jedinečnou harmonii v čase i prostoru. Barvy květů splývají jednotlivě i vzájemně v jedinečném souladu. Co vytváří milý úsměv lidské tváře? Je to skvělá souhra několika desítek citlivých svalů.

Portrét Mesiáše, předkreslený v knize Žalmů, uskutečnil Ježíš v průběhu svého pozemského života. Soulad mezi jeho záměry, slovy i činy je výrazným rysem jeho krásy ducha. Tolik mu záleželo na vyplnění prorocké

NEJKRÁSNĚJŠÍ

předlohy Písma Starého zákona. Jeho porozumění s nebeským Otcem bylo trvalé: „Abych činil vůli tvou, Bože můj, líbost mám...“ V Getsemane došlo k velké zkoušce této jednoty, ale i tam volá: „Ne má, ale tvá vůle staň se.“ Následná Golgota je výrazným památkou zápasu o smíření hříšníka. Je mezníkem v plánu vykoupění a smíření odbojné planety s Božím vesmírem.

„Sám Král touží po tvé kráse...“ Pánu Ježíši na nás záleží. Hřích je pobloudění od cíle, chaos. Působí nesoulad, neklid svědomí, napětí a disharmonii. Dík našemu Spasiteli, že nás, „kteří jsme dříve byli odcizeni a nepřátelští Bohu svým smýšlením i zlými skutky, nyní s ním smířil, když ve svém pozemském těle podstoupil smrt, aby nás před Boží tvář přivedl svatě, neposkvrněné a bez úhony“ (Kol 1,21.22).

Dokonalost je dalším projevem krásy. Již Platón zjistil a vyjádřil, že „krása je dokonalost vznikající z náležité míry a úměrnosti“. Pohlédme znovu do učebnice přírody. V nerostech, stejně jako v rostlinách a živých tvorech bytí sebeprůstých, je zřejmá úměrnost. Včelí buňka, tento úsporný šestihran, vajíčko s přesně odděleným obsahem, struktura dřevin, hra světla a stínů přírodních kamenů, to vše je svým způsobem jedinečně dokonalé, dořešené i krásné.

Ježíš je právem označen jako „nejkrásnější“. Dokonalost jeho charakteru objasňuje nejen jeho krásu, ale i jeho vliv. Lidé, kteří mu stáli na blízkou, byli přemoženi jeho přednostmi. Leccos mu nepřátelé vytýkali, avšak nikdy mu nedokázali mravní charakterovou vadu. Zanechal nám své evangelium. Některé překlady je označují jako „krásné evangelium“. Dokonale řeší nejsložitější lidské problémy, proto je i krásné. Představuje

cestu spasení v Ježíši: „Tak dosáhl dokonalosti a všem, kteří ho poslouchají, stal se původcem věčné spásy“ (Žid 5,9).

Jak jedinečné je i Boží vedení života lidí, kteří mu důvěřují! Při zpětném pohledu vyznává Izaiáš: „Všecko, cožkoli se dalo při nás, dělal jsi pro dobré naše“ (Iz 26,12). Spasení je krásnou záležitostí proto, že není závislé na našich pocitech, ale na Ježíši, který „přináší dokonalé spasení těm, kdo skrze něho přistupují k Bohu; je stále živ a přimlouvá se za ně“ (Žid 7, 25).

Milované bývá krásné. Líbí se nám lidé i věci, které máme rádi. Rodný kraj se nám jeví nejkrásnější. Nesnadno bys přesvědčoval některou maminku, že její dítě není zrovna krásné. Vrásky v obličeji lidí v životním podzimu svědčí, že mládí, svěžest a krása je v nenávratnu. Opravdu i krása? A přece vrásky maminky patří ke zjevu tak milému. Kde je vzájemná láska, tam jsou i krásné mezilidské vztahy.

Pán Ježíš je nejkrásnější proto, že je milujícím Spasitelem a Přimlůvcem. On je jedinečný v lásce. Apoštol Jan, který znal teplo jeho dlaní, napsal: „Podle toho jsme poznali lásku, že on život svůj za nás položil...“ (1 Jan 3,16a).

Na začátku jsme citovali zaslíbení: „Sám Král touží po tvé kráse...“ Záleželo ti na tom, anebo ti stačí líbit se sobě — tedy samolibost? Ta ovšem vede k ješitnosti a ješitnost je nejen směšná, ale i nebezpečná. Je dobré líbit se druhým lidem — zvláště těm nejbližším. Je to ale vždy možné a správné?

Požehnaná je ryzí touha líbit se svému Spasiteli. Přizpůsobováním se jemu vrostes do pravé krásy. Zrcadlem ti zůstane Boží slovo a vzorem On, Nejkrásnější.

A. BARTA

DÍKY BOHU ZA GENESIS

Má život nějaký smysl a cíl? Nebo je to všechno jen souhra náhod? Je život důsledkem řádu, účelnosti, systému, nebo má člověk cenu jako bublina, kterou vytvoří dešťová kapka na hladině louže?

Život má opravdu hodnotu. Naše životní postoje a chování vyplývají z našeho názoru na život. Jak jednáme, to záleží na tom, za co sami sebe považujeme, jakou odpověď jsme přijali na otázku o původu člověka. Bloudíme jako ztroskotanci pod bezcitným a prázdným nebem? Jedeme vlakem, který nikdo neřídí a po koleji, která nikam nevede?

Zdá se mi, že mnohé výtvořiny moderní literatury, hudby a dalších odvětví umění jsou projevem jakési prázdnoty a bezcílnosti. Mám za to, že je to dlouhodobý důsledek eroze, která rozhlodala víru v Boha jako Stvořitele vesmíru a člověka. Moderní člověk nejen Boha nepotřebuje, ale nemá už pro něj vůbec místo.

Písmo — Boží poselství člověku — začíná velmi prostě formulovanou, ale ve svých důsledcích dalekosáhlou zprávou — „Na počátku Bůh stvořil nebe a zemi“. Jakmile přijmeme toto ujištění, získáme pevný základ pro smysl a zacílenost života, pro radost dneška a naději zítřka. První kniha Mojžíšova má v bibli nezastupitelné místo. Bez ní bychom nevěděli, odkud a proč jsme přišli a kam spějeme. Není to vědecká učebnice ani technický popis, jak vznikl náš svět. Je svědectvím o Božím jedinečném činu. Zjevuje pravdu, kterou potřebujeme znát, chceme-li úspěšně žít. Úvodní biblická zpráva o záměrném, plánovitém stvoření dává smysl nejen náboženství, ale musí ovlivnit v důsledcích celý náš život.

Když člověk ztrácí povědomí Boha, ztrácí orientaci, přestává rozumět, kde se nachází a kam má jít. Nakolik člověk přestává znát Boha, přestává znát i sám sebe. Neví, čím je syn, neví, komu se podobá. Jako Sokrates se chvíli považuje za božského a chvíli za dáblského tvora. Odcizen Otcí, odcizuje se sám sobě.

Jestliže je Bůh stvořitel, pak je ve vesmíru „skutečnost“, kterou smíme právem nazývat Otcem. Stvořitelským činem Bůh dokázal, že má otcovský vztah, že miluje, že je sdílný a obětuje se ve prospěch svého stvoření. Chtěl mít vedle sebe bytosti, kterým by mohl prokazovat dobro, kterým by mohl dávat život, krásu, radost. Člověk, který ví o svém původu, se může radovat: „To je svět mého Otce. Jsem rád, že tady žiju. A přitom to nejkrásnější teprve přijde.“ V podobnosti o marnotratném synu vyprávěl

věš Pán Ježíš o synu, který „přišel k sobě“, pochopil svou situaci a našel řešení teprve tehdy, když si vzpomněl na svého Otce.

Kniha Genesis nevypráví jen o stvoření. Seznamuje nás také s tragédií zla na zemi, která začala hned u prvních lidí. Lidé se rádi pousmějí biblické zprávě o pádu do hříchu. Méně se už usmíváme nad důsledky zla, které prožíváme dnes stejně jako tehdy — bolesti srdce i těla. Mnohem více než chudoba, negramotnost, nespravedlnost sužuje lidstvo vědomí viny, bolest, zármutek a smrt. Třetí kapitola knihy Genesis vysvětluje, proč tyto mraky zastiňují slunce lidského štěstí.

Řešením je cesta směrem k počátkům. Těsně před popisem pádu do hříchu uvádí Genese dvě instituce, které měly chránit prosperitu a radost lidského života: rodinu — základní mezilidské pouto a společenství s Bohem, které se realizuje v ustanovení soboty. Obě instituce byly lidem dány před pádem do hříchu. Tvoří základ morálky a odhalují nám podstatu Božího zákona — desatera Božích přikázání. Stvořitel shrnul povinnosti člověka do dvou oblastí — odpovědnost vůči Bohu a odpovědnost vůči druhému člověku. Obdobně první čtyři přikázání desatera vymezují náš vztah vůči Bohu, dalších šest upravuje vztahy k lidem. Za zmínku stojí i skutečnost, že pouze dvě přikázání Božího zákona jsou formulována pozitivně: čtvrté — ustanovuje svěcení soboty a páté — hovoří o rodině. Jde tedy o dvojí dědictví z ráje.

Pisatel knihy myslel na vykoupení a záchranu člověka. Ve zprávě o stvoření se zrcadlí nové stvoření — vykoupení, proto se také o obou událostech často hovoří společně (Jan 1,12; 2 Kor 4,6; 2 Petr 1,9). Adam, praotec lidstva, stvořený k Božímu obrazu, hovořil s Bohem tváří v tvář. Je předobrazem Krista. Pán Ježíš byl v mnohem plnějším slova smyslu

obrazem Otce a „hlavou lidstva“. Podobně jako Adam upadl do tvrdého spánku a byl mu otevřen bok, dříve než mu byla dána Eva, musel i Kristus prožít Golgotu, mít probodený bok a spát spánkem smrti, dříve než mohl přijmout svou „manželku“ — církev (Ef 5,31.32). V Adamovi jsme byli všichni přivedeni do hříchu, aniž jsme se na tom osobně podíleli. V Kristu jsme všichni vykoupeni, aniž jsme k tomu něčím přispěli (2 Kor 5,14-21). Duchovní život je stejně Boží dar jako fyzický život.

Čtvrtá kapitola Genese nás informuje, že podnětem k prvnímu boji mezi lidmi byl spor o bohoslužbu — zda se má člověk přesně řídit poky-

ny Stvořitele, nebo má-li člověk právo volit a vytvářet si své vlastní metody a přístupy. Ábel uznával svou vinu a uvědomoval si vlastní hříšnost, proto obětoval beránka, jak to Bůh určil. Kain přinesl jako oběť plody vlastní práce. Bůh přijal pouze oběť Ábela. Kain v samospravedlivém hněvu zabil vlastního bratra. V této události můžeme sledovat předobraz dějinného zápasu uvnitř lidstva. Rodinný spor o uctívání Boha je také symbolem posledního velkého sporu, který rozdělil celé lidstvo. Každý člověk se bude muset postavit na jednu nebo druhou stranu, na stranu Stvořitele, nebo proti němu.

Ábel, dobrý pastýř, zabitý vlastním bratrem, je symbolem Krista, dobrého Pastýře, jehož ukřižovali lidé, které tak propastně převyšoval spravedlivým charakterem a které chtěl zachránit. Další významné události Genese také v určitých aspektech symbolizují Pána Ježíše. Tak například Noe z Božího pověření připravil možnost záchranu pro předpotopní lidstvo. Izák zážračně narozený „jediný syn“ měl být obětován na oltáři. Josef šel hledat své bratry, ale ti jej prodali do ciziny. Z vězení, kam se dostal na základě falešného obvinění, vystoupil až na místo správce země, protože zachránil národ před

hladomorem. Odpustil svým bratrům a postavil jim domy v těsné blízkosti svého obydlí.

Zamysleme se také nad postavou Melchisedeche, o němž je napsáno, že „byl bez otce a bez matky ... jeho dny nemají začátek a jeho život je bez konce“ [Žid 7,1-3]. Nedochoval se nám žádný záznam o původu, narození a smrti tohoto krále Sálemu (míru), jehož jméno znamená „král spravedlnosti“. Je však jedinečným předobrazem pravého „knížete pokoje“ a nebeského „krále spravedlnosti“ — věčně živého Pána, jenž podobně jako Melchisedech kdysi žehná dnes lidem, kteří jsou zapojeni do zápasu o dobro a pravdu zde na zemi.

Nejen lidé, ale i věci symbolizují dary, které měl lidstvu přinést Mesiáš slíbený v 1 Moj 3, 15. Tak například kůže z obětních zvířat, které přikryly nahotu Adama a Evy po pá-

du do hříchu, symbolizují Kristovu spravedlnost přikrývající hříšníka. Podobným předobrazem Ježíše Krista je i Noemův koráb a žebřík z Jakobova snu spojující nebe se zemí.

Genesis obsahuje proroctví, která by sama o sobě mohla být dostatečným důkazem inspirace Písma a věrohodnosti křesťanské zvěsti. Tak například 1 Moj 12,3 zaznamenává Boží slib jednomu z kočovných šejků, že z jeho potomstva vzejde požehnaní pro celý svět. Starozákonní Izrael, bible a Ježíš Kristus, to všechno jsou naplnění tohoto proroctví. První kniha Mojžíšova 49,10 předpovídá, že dříve než kmen Juda ztratí výsadní postavení mezi Abrahamovými potomky, narodí se pravý Mírotvůrce, který sjednotí všechny národy.

Povšimněme si, jak 1. Mojžíšova začíná: „Na počátku Bůh stvořil ...“ a jak končí: „I umřel Josef ... a položili ho do rakve v Egyptě“. Kniha

začíná pohledem na Boha — dárce života a končí popisem rakve, symbolu smrti. To je myšlenkový postup první knihy bible. Ukazuje nejen počátek člověka, ale také počátek hříchu se všemi důsledky. Odmítnutí Boha vede zákonitě k sebezničení, návrat k Bohu naopak znamená návrat k věčnému životu. Znázornění této skutečnosti mohou být také Josefova laskavá slova: „Přistupte ke mně ... já jsem váš bratr Josef, Nezapte se ... že jste mě sem prodali ... Bůh mě poslal před vámi ... aby vás zachoval při životě pro veliké vysvobození“ (1 Moj 45,4-7).

Nejsou to slova také někoho mnohem většího, než byl Josef? Někoho, kdo přišel z pověření Otce, aby přinesl mnohem důležitější záchranu? Jestliže si uvědomujeme tragické důsledky hříchu a neodvratnost zániku, pojďme k Pánu, který nabízí plné odpuštění a věčný život. -kn-

CHARAKTERY

prvních dvanácti křesťanů

MILOVANÝ JAN

nepostihla ... A Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi. Spatřili jsme jeho slávu, slávu, jakou má od Otce jednorozený Syn, plný milosti a pravdy“ [Jan 1,1-5.14].

„Co bylo od počátku, co jsme slyšeli, co jsme na vlastní oči viděli, na co jsme hleděli a čeho se naše ruce dotýkaly, to zvěstujeme: Slovo života. Ten život byl zjeven, my jsme jej viděli, svědčíme o něm a zvěstujeme vám život věčný, který byl u Otce a nám byl zjeven. Co jsme viděli a slyšeli, zvěstujeme i vám, abyste se spolu s námi podíleli na společenství, které máme s Otcem a s jeho Synem Ježíšem Kristem. To píšeme, aby naše radost byla úplná“ (1 Jan 1,1-4).

Je to krátké vyznání víry křesťana prvního století. Jan byl očitým svědkem nejzvláštnějších a nejpozoruhodnějších skutků v dějinách vesmíru. Předkládá Kristovo vtělení jako historickou skutečnost, se kterou se živě setkal. Jeho svědectví je základní pro všechna další pokolení. Nechce svědčit pouze o své víře v Krista; mluví o něm hlavně jako o Božím Beránku, který snímá hříchy světa. Opravdoví křesťané si vždy vážili Janova svědectví. Můžeme v něm postihnout nové rozměry Boží lásky k nám. Sděluje nám hluboké poznání pravdy. Janovo svědectví odhaluje tajemství vtělení.

V první kapitole Markova evange-

lia čteme o Kristu: „O něco dále uviděl Jakuba Zebedeova a jeho bratra Jana; ti byli na lodi a spravovali sítě. Hned je povolal. A zanechali na lodi svého otce Zebedeu s pomocníky a šli za ním“ (Mar 1,19.20). Tato zpráva nás překvapuje svou stručností a bezprostředností. Ježíš povolává dva bratry, a oni jej následovali. Jakub a Jan se nerozhodují proto, že se před nimi rozhodli už jiní. Opouštějí otce a své spolupracovníky. Strhávají mosty s minulostí a ustupují do neznámé budoucnosti, však do budoucnosti šťastné a bez konce.

V den svého povolání Jan ještě neví o plánech, které s ním Pán Bůh má. Přesto se svěří Mistru, jemuž se časem podaří přetvořit jeho charakter. Kdo se přiblíží k Nazaretskému s upřímností srdce, jak to učinil i tento prostý galilejský rybář, nemůže zůstat necitlivý k úsilí Mistra. Dříve nebo později se změní a nikdy se nevrátí zpět z cesty posvěcení.

Ačkoli byl tento „syn hromu“ kdysi nesnášenlivý (Mar 3,17), měl dobré pohnutky, byl horlivý a pracovitý. To byly vlastnosti, které Ježíš očekával od svých následovníků. V evangeliích vidíme apoštola Jana vždycky v činnosti. Podle knihy Zjevení jej známe jako „vidoucího z Patmosu“. Jan se snažil být vždycky co nejbližší Pánu Ježíši. Se svým bratrem Jakubem a s Petrem patřil do kruhu

Učedník, který byl Pánu Ježíši jedním z nejmilejších, rychle odpověděl na zavolání Mistra. Byl věrný a přesný tlumočnický zvěsti o Kristu: „Na počátku bylo Slovo, to Slovo bylo u Boha, to Slovo byl Bůh. To bylo na počátku. Všechno povstalo skrze něj a bez něho nepovstalo nic, co jest. V něm byl život a život byl světlo lidí. To světlo ve tmě svítí a tma je

nejbližších Kristových učedníků.

Ve čtvrtém evangeliu se o něm mluví při šesti zvláštních příležitostech. Při poslední večeři, když Ježíš učedníkům oznamuje, že jeden z nich jej zradí, Jan, který spočíval na hrudi Spasitele světa, je vyzván Petrem, aby se zeptal na jméno zrádce (Jan 13,21-25). Když byl Kristus vyslýchán veleknězem, šel za ním Petr a „jiný učedník“, což nebyl nikdo jiný než náš apoštol lásky.

Na Golgotě, v nejtragičtějším a nej-dramatičtějším okamžiku pro Syna člověka, se Ježíš setkal s hlubokým pohledem soucitného syna Zebedeova. Jan byl jediný z apoštolů, kdo neměl strach a odvážil se zůstat u Krista pod křížem, když Spasitel umíral. V Písmu je napsáno: „Když Ježíš spatřil matku a vedle ní učedníka, kterého miloval, řekl matce: «Ženo, hle, tvůj syn!» Potom řekl tomu učedníkovi: «Hle, tvá matka!» V tu hodinu ji onen učedník přijal k sobě“ (Jan 19,26.27).

Onoho dne, kdy Maria Magdalena zvěstovala, že Ježíš vstal z mrtvých a zvítězil nad smrtí, Petr a Jan spěchali k hrobu. O Janovi se říká, že „ten druhý učedník předběhl Petra a byl u hrobu první. Sehnul se a viděl tam ležet lněná plátna, ale dovnitř nevesel“ (Jan 20,4.5). Janova horlivost a láska byla zřejmě větší než Petrova pohotovost. Když slyšel Marínu zvěst, zanechal všechno a

všechny a běžel, aby se setkal se Zmrtvýchvstalým.

U Tiberiáského jezera, kde po zmrtvýchvstání Kristus nalezl své učedníky a všichni byli naplněni strachem, byl to opět Jan, který jako první poznal svého Mistra a zvolal nadšeně: „To je Pán!“ (Jan 21,7). Pro něj je to Pán, který byl mrtev, ale zase žije a bude žít na věky!

Evangelium Jana v závěru popisuje rozhovor Pána Ježíše, Petra a Jana. Spasitel právě položil třetí otázku Petrovi: „Šimone, synu Janův, miluješ mne?“ Petr se obrátil a spatřil, že za nimi jde učedník, kterého Ježíš miloval... Když ho Petr spatřil, řekl Ježíšovi: Pane, co bude s ním? Ježíš mu řekl: Jestliže chceš, aby zůstal, dokud nepřijdu, není to tvá věc. Ty mne následuj!

Evangelium Jana je jedna z nejsrozumitelnějších knih bible, ale zároveň také jedna z nejlubších. Mluví ke všem lidem, všem skupinám, každému věku.

V Janových epistolách cítíme Božího Ducha, který proměňuje nejtvrdší lidská srdce a činí je pokornými. Jan tu mluví způsobem a řečí, které se naučil na hrudi Mistra: „Milování, milujeme se navzájem, neboť láska je z Boha, a každý, kdo miluje, z Boha se narodil a Boha zná. Kdo nemiluje, nepoznal Boha, protože Bůh je láska“ (1 Jan 4,7.8). „Toto vám píšu, děti moje, abyste nehřešili. Avšak

zhřeší-li kdo, máme u Otce přímluvcce, Ježíše Krista spravedlivého“ (1 Jan 2,1).

V knize Zjevení bohatou symbolikou Jan odhazuje oponu velkolepého jeviště, kde před našimi zraky probíhají dějiny novozákonní církve i světa. Kniha končí pohledem na novou zemi, jejíž atmosféra je popsána takto: „Hle, přibýtek Boží uprostřed lidí, Bůh bude přebývat mezi nimi a oni budou jeho lid; on sám, jejich Bůh, bude s nimi, a setře jim každou slzu s očí. A smrti již nebude, ani žalu, ani nářku, ani bolesti už nebude — neboť co bylo, pomínulo“ (Zj 21,3.4).

Janovo setkání s Ježíšem Nazaretským vrcholí na „skleněném moři“ (Zj 15,2) ve společenství vykoupených, kteří zvelebují Beránka, jenž se obětoval za lidstvo a zvítězil. Jan, který kdysi v lidské horlivosti chtěl svolat „oheň z nebe“ na Samaritány, kteří nechťeli přijmout Krista, později po svém obrácení se modlí za Samaritány, aby na ně sestoupil oheň Ducha svatého, aby byli pokřtěni oním křtem dobroty, lásky a moci, kterým i on byl pokřtěn.

Ježíšův duch lásky, míru, pokoje, odpuštění a shovívavosti způsobil, že Jan mohl učinit jednu z nejkrásnějších a nejvážnějších zkušeností všech dob. Jan — syn hromu, se stal v přítomnosti Ježíše Krista milujícím učedníkem. M. ŠUSTEK

ON VYSVOBODÍ LID SVŮJ od hříchů jejich

Lze uniknout trestu smrti?

V knize „Věřím“ použil před lety švýcarský teolog E. Brunner pozoruhodné přirovnání, kterým chci uvést další kapitolu našeho seriálu. Brunner píše: „Jako počítadlo tachometru samočinně zaznamenává každý kilometr ujetý automobilem, tak vše, co činíme, je nějak „zaznamenáno“ na počítadle věčnosti. Sotva se to stane, už je to také „zapsáno“ a žádná lítost nemůže změnit ani to nejmenší. Tu to stojí a svědčí proti nám: vinen. Záznam ve věčnosti má ovšem ještě jednu vlastnost. Nezachycuje, co na mně vidí lidé, ale to, co na mně vidí Bůh. Jako rentgenový snímek odhalí nitro, které je jinak neviditelné, tak se Bůh dívá na lidské srdce! Kdo by se nezalekl? Onen záznam potvrzuje náš rozsudek smrti. Když Bůh účtuje a hodnotí náš život, nemůže to dopadnout jinak, než že prohlásí: Nevěrný, hříšný... „U Božího soudu nás právem očekává rozsudek smrti.“

Ještě na počátku našeho století bylo obtížné představit si, že v nebesích jsou zaznamenávány všechny

naše skutky, slova i myšlenky. Ovšem dnes, kdy máme k dispozici kamery, magnetofony a dokonce videozáznamy, je to snáze pochopitelné. Vždyť Bůh není odkázán na tak nedokonalé záznamové prostředky, jakými jsou naše pozemské přístroje. Spolehlivě zachycuje život každého jednotlivce, aby ho nakonec postavil před spravedlivý soud.

Nemáme možnost rozvést v rámci tohoto seriálu všechny podrobnosti, které nám bible o soudu podává. Pro objasnění si alespoň připomeňme, že „všichni se musíme ukázat před soudným stolicem“ (2 Kor 5,10). Měřítkem při soudu je Boží zákon (Jak 2,12), ten jsme všichni přestoupili (Řím 3,10.12), a proto všichni zasloužíme smrt (Řím 3,23). Nezáleží na tom, zda jsme podle svých představ jen „malými“ nebo „velkými“ hříšníky. Filatelista do své sbírky zařadí jen tu známku, která má všechny zoubky. Jestliže jí chybí čtyři nebo třeba jen jeden zoubek, stává se pro něho bezcennou. A podobně je tomu i s naší bezúhonností před Bohem. „Kdo by totiž zachoval celý zákon a

jen v jednom přikázání klopýtl, provinil se proti všem“ (Jak 2,10).

Naše situace však nemusí být beznadějná!

MŮŽEME MÍT OBHÁJCE

V bibli nás Bůh vybízí, abychom nehřešili. Protože však počítá s naší náchylností k hříchu, ukazuje nám východisko: „Zhřeší-li kdo, máme u Otce přímluvcce, Ježíše Krista spravedlivého“ (1 Jan 2,1).

K soudu se tedy každý člověk musí dostavit. Není však jedno, zda půjde sám, nebo s obhájcem. Jde-li sám, nemůže čekat nic jiného, než odsouzení — věčnou smrt. Vždyť nemá nic jiného než hříchy. Svěří-li „svůj případ“ obhájci Ježíši Kristu, má jistotu, že bude osvobozen a získá život.

Pro vztah mezi hříšníkem a Kristem platí stejná zásada jako pro vztah mezi obžalovaným a obhájcem v pozemských trestních záležitostech.

Jako obžalovaný se pro své skutky dostane do vězení, tak i hříšník ztrácí svobodu a stává se vězněm hříchu. Obhájce opustí svou pracovní a jde za ním. I za ním se zavřou mříže žaláře. O Kristu víme, že „způsobem bytí byl roven Bohu, a přece na své rovnosti nelpěl, nýbrž sám se zřekl všeho, vzal na sebe způsob služebníka, stal se jedním z lidí...“ (Fil 2,6.7).

Obhájce projedná se svým klientem všechno, co se týká jeho přípa-

du. Obžalovaný mu bez zábran musí všechno otevřeně říci. Také Kristus žádá, abychom mu všechno o sobě pověděli. V tom je záruka našeho osvobození. Proto nás vyzývá: „Roztrhněte svá srdce ... neboť je milostivý a plný slitování“ (Joel 2,13). Roztrhnout srdce znamená otevřít mu sami i ta nejskrytější a nejtajnější místa života. To můžeme učinit s plnou důvěrou, protože mu nejsou „cizí naše slabosti: vždyť na sobě zakusil všechna pokušení jako my“ (Žid 4,15).

Ježíš Kristus však není obhájce, který by nás u soudu zastupoval s pouhým formálním profesionalismem. On všechny své „klienty“ miluje a na úspěšném vyřešení jejich případů mu tak záleží, že za ně obětoval svůj život. Jejich viny vzal na sebe, a to také při soudu před soudcem i žalobcem veřejně prohlásí. Má doklad, že podstoupil trest: jsou to jizvy po hřebech, jimiž byl přibit ke kříži. Tato skutečnost stačí, aby byla obžaloba stažena, jméno hříšníka bylo vymazáno z knihy odsouzených k smrti a zaneseno na seznam omilostněných — do knihy života.

POTŘEBUJEME OBHÁJCE

Martin Luther jednou vyprávěl přátelům svůj sen: Přišel za ním satan a rozvinul před ním list se soupisem jeho hříchů. „Jsou to všechny moje hříchů?“ otázal se Luther. „Ne, ještě některé chybí,“ odpověděl satan. „Tak je tam napiš,“ žádal reformátor. Satan listinu doplnil a Luthera ujistil, že jsou již všechny jeho hříchů na seznamu uvedeny. „Přece jsi ještě na něco důležitého zapomněl,“

upozornil ho Luther a podával mu pero. „Napiš nyní velkým písmem přes celý seznam: Krev Ježíše Krista nás očišťuje od každého hříchů!“ — Satan sebou trhl, na listinu převrhl kalamář s inkoustem a velká červená skvrna se rozlila přes celý soupis Lutherových hříchů. Tak Luther získal jistotu, že všechny jeho hříchů jsou smazány a satanova moc je zlomena, jak je to v Písmu slíbeno: „Nyní přišla spása, moc i království našeho Boha i síla jeho Krista, neboť byl svržen žalobník ... který je před Bohem osočoval dnem i nocí. Oni pak nad ním zvítězili pro krev Beránkovu“ (Zj 12,10).

U Božího soudu nás právem očeká-

vá rozsudek smrti. Kdyby tím končila zvěst Písma, pak bychom nemohli hovořit o radostné zvěsti evangelia. Jádrem Božího poselství pro lidstvo je nadějná zpráva: Bůh v Kristu sestoupil mezi odsouzence k smrti. Postavil se na jejich místo a zemřel za ně. Pak se vrátil zpět na nebesa, aby dovršil dílo záchrany. Stal se přímluvcem a obhájcem těch, kteří na jeho čin lásky odpovídají láskou, v důvěře mu vyznávají svá přestoupení a vírou jej přijímají za svého Spasitele.

Ve starých dějinách Řecka čteme, že jakéhosi Aischyla postavili Athénané před soud a vynesli nad ním ortel nepřísnejší. Jeho bratr Amyntas, který se velice zasloužil o vlast, se dozvěděl, v jakém nebezpečí se Aischylos nachází. Běžel tedy do soudní síně, předstoupil před soudce a zdvihl pahýl své pravice. Nebylo potřeba, aby něco vysvětloval, všichni věděli, že o ruku přišel v boji pro vlast. Když soudci viděli toto znamení bolesti a oběti, kterou Amyntas přinesl z lásky k vlasti, odvolali rozsudek nad jeho bratrem Aischylem.

Také náš bratr Ježíš Kristus ukazuje znamení svého utrpení a oběti, a tak se stává obhájcem všech, kteří ho přijali za svého Spasitele.

Jaká škoda, že tak mnozí lidé zůstanou před Božím soudným trůnem sami — bez obhájce a bez přímluvce. „Tak budou odsouzeni, kdo neuvěřili pravdě, ale našli zalíbení v nepravosti“ (2 Tes 2,12). Přijmou trest věčné smrti jen proto, že neuvěřili v toho, který s láskou a odpuštěním přišel na tento svět, „aby vysvobodil svůj lid od jeho hříchů.“ J. D.

VÍŠ nebo NEVÍŠ

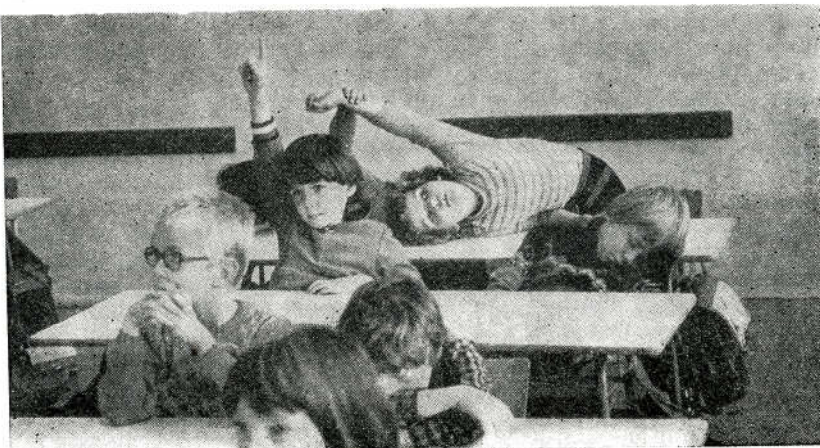
Pondělí bylo pro všechny žáky 8. B tím nejobávanějším dnem. Víkendový odpočinek jim dokonale „odlehčil“ přetížené hlavy a nic z toho, co se měli na pondělí naučit, jim tam nezavál. A co víc, právě v pondělí zkoušel přísný učitel matematiky složité vzorce a jejich aplikace, které se tak těžko pamatovaly. Každému ve třídě se nervozitou svíral žaludek v očekávání, na koho padne v obědávání, na koho nový pohled obávaného „prófy“, který se nedá nikdy zmást. K tabuli nejde jen jeden, defiluje jich celá řada. Všichni dostávají zadání úkolu a téměř každé vystoupení na jevišti třídy končí slovy, která odhalují: „Tak víš, nebo nevíš?“ Jak krásné je být pouhým divákem. Zde však nikdo nemůže jen přihlížet. Blíží se závěr posledního roku a již brzy se rozhodne, kdo bude moci kam postoupit.

Život nenechává člověka stát za kulisami nebo se skrývat v davu hlediště. Nemůžeš jen

stát opodál a přihlížet, ale velmi často jsi tázan: „Víš, nebo nevíš?“ Život se netáče pouze v období školních let. Ptá se již toho malého člověčka v peřince: „Víš, kde je to sladké mlíčko, po němž se ti tak dobře spí? Víš, kde je něžná náruč, která tak mile zahřívá?“ Když dítě začíná chápat, život se ho ptá otázkami: „Víš, kdo se o tebe stará, kdo je tvá maminka, tvůj tatínek? Víš, kde bydlíš,

víš, jak se jmenuješ? Jak mnoho záleží na tom, zda dítě zná odpověď. I když odejde s kamarády, ví, kam se vrátit; ví, že jej má někdo rád; ví, kde dostane najíst. Bez toho by bylo ztraceno.

S přibývajícímí léty roste počet i složitost otázek. Nejsou to pouze otázky typu: Kolik je 1 + 1, které si nežadají náš osobní postoj. Naopak, některé nás překvapují, zaskakují

v naší nepřipravenosti, vyrazí dech a tlačí ke zdi rozhodnutí: „Víš, nebo nevíš?“ Dorážející otázky, častokrát tiché i bez slov, nás svým tlakem životních událostí tvarují do podoby, pro kterou se sami musíme rozhodnout. A tak z nás buď rostou duševní a duchovní atleti, kterým jde o to, aby se dostávali tlakem dalších otázek „do formy“ zralého lidství, nebo z nás zůstává znavená bytost, živořící v těsných stěnách pouhé živočišnosti — práce, jídla, zábavy a spánku.

Otázky dokážou být velmi dočasně. Umějí zasáhnout nejcitlivější místo: „Co všechno víš a jak ti to slouží? Nakolik znáš sama sebe, své silné i slabé stránky? Co víš o cíli své životní pouti? Můžeš říct něco o pravém štěstí?“ Takové otázky ne-

lze jednoduše smést se stolu. Tím by člověk naopak jen ztratil. Zabývat se však jimi, to znamená vynaložit úsilí, obětovat pohodlí, překonat sama sebe!

Dnes již mnohé víš, a to je výsledek tvého úsilí v minulosti. Umíš řídit auto, mluvit cizí řečí, umíš svářet i vařit, umíš plést i drhat; umíš být dokonce klidný i v největším napětí; umíš řešit i velké problémy. Tvůj život je oproti předchozím letům bohatší. Rosteš a přináší ti to užitek.

Růst se týká celého tvého života a je projevem jeho zdraví. Nejde jen o růst tělesný, ale i niterný — růst v soužití, v dialogu, růst v kolektivu. Nežiješ sám — na nikom nezávislý. Žiješ ve společenství své rodiny, svých spolupracovníků, sousedů. Žiješ uprostřed davu,

uprostřed planety, uprostřed vesmíru! A život ti stále dál klade otázky existenčního charakteru. Tvá současnost, ale i budoucnost je závislá na tom, zda na ně správně odpovíš.

Na konci věků, možná dříve než si myslíš, dostaneš poslední rozhodující otázku: „Víš, nebo nevíš?“ Podle toho, co odpovíš, buď všechno získáš, nebo všechno ztratíš. Zkoušejícím již nebude tvůj třídní profesor, ale tvůj osobní Bůh — laskavý, právě tak, jako spravedlivý. Úspěšný bude ten, kdo už dnes s tímto osobním Bohem má živé společenství, kdo ví, že Pán Ježíš je jeho osobním Spasitelem, přímluvcem a zachráncem. Potom bude moci říci podobně jako apoštol Pavel onu vítěznou odpověď: „Já VÍM, komu jsem uvěřil.“

BENJAMIN KRAUS

„Adame, kde jsi?“, zaslechl jsem dětské volání. Vyklonil jsem se z okna. U protějšího domu si hrálo několik chlapců. Dva z nich, se šátkem na očích, na sebe střídavě volali a pak jeden tápavě hledal druhého, který se mu snažil vyhýbat.

Bezděky jsem si vzpomněl na chvíli, kdy tato otázka zazněla poprvé. Tenkrát Bůh volal člověka: „Kde jsi?“ Boží volání nikdy v dějinách neznělo jen tak z dlouhé chvíle. Když volá Bůh, pak nejde o dětskou hru, nýbrž o lidský život.

Tím, že jsme se vzdálili od Boha, dostali jsme se do zvláštní hry. V této hře o život však Bůh není tím slepým a tápajícím, jenž by nás potřeboval najít. Proč tedy klade takovou otázku? Nepřekvapuje nás, že ji dává On — Vševedoucí?

Písmo svaté i naše životní zkušenosti nás přivádějí k poznání, že Bůh velmi dobře ví, kde jsme. Zná naši situaci, myšlení, postoj k lidem, věcem i životu. Bůh netápe — a přece hledá. Pisatel Žalmů to vyjádřil slovy: „Hospodine, zkoumáš mě a znáš mě. Víš o mně, ať sedím nebo vstanu, zdálky je ti jasné, co chci dělat. Sleduješ mou stezku, místo, kde ležím, všechny cesty jsou ti známy“ (Žalm 139,1-3).

Před Bohem se nelze skrýt. A přece se první člověk skrýval. A nejen ten první, také druhý, třetí, čtvrtý... Lidstvo propadlo davovému skrývání se před Bohem. — Proč? — Bůh lidem nevyhovuje. Nehodí se do světa, v němž kraluje naše JÁ. Bůh je přebytný v lidském rozpočtu i v rozvrátném životním stylu. Přece však ke každému z nás přichází s osobní otázkou: „Človče, kde jsi?“

Co ode mne Bůh potřebuje? Proč mne volá?

**BŮH MNE VOLÁ, PROTOŽE VÍ,
JAK NA TOM JSEM**

„Co by Bůh neodhalil?“, ptá se král

PODIVUHODNÉ HLEDÁNÍ

David. „Zná přece tajnosti srdce.“ (Ž 44,22) Bůh zná všechny mé tajnosti, i ty, za které se stydím. Bůh ví o tom, co před druhými skrývám. Zná mé snahy korunované nezdarem. Ví, že za mou suverenitou se skrývá nejistota; za mým pláštěm klidu obava z příštích chvil; za širokou hladinou úsměvu zdárný odliv, jenž za sebou zanechává holou pláž skutečnosti. Přesně to říká bible: „Hospodin zná smýšlení lidí; jsou pouhý vánek.“

**BŮH MNE VOLÁ, PROTOŽE CHCE,
ABYCH SÁM POZNAL,
JAK NA TOM JSEM**

Tím, že mne volá k sobě, dává možnost srovnávání. Jeho otevřenost, čistota záměrů i činů jsou nastaveným zrcadlem. Před ním se člověk necítí ve své kůži, hledá, jak by své bolavé svědomí ospravedlnil.

„Uslyšel jsem v zahradě tvůj hlas a bál jsem se. A protože jsem nahý, ukryl jsem se“ (1 Moj 3,10). — Takový důvod si našel člověk. A ti další? Ježíš to vyjádřil slovy: „Vy před lidmi vystupujete jako spravedliví, ale Bůh zná vaše srdce: neboť co lidé cení vysoko, je před Bohem ohavnost“ (Luk 16,15).

Bůh zná skutečnost a volá burcujícím hlasem: „Kde jsi? Víš to sám? Přemýšlel jsi o tom, kam ses dostal? Co vlastně hledáš? Teprve tehdy, když si uvědomíme, kde to vlastně jsme, poznáme, že to není naše pravé místo. Když přiznáme, že jsme utekli do lhostejnosti, nelásky, nezájmu, bezcíllosti — pryč od Božího pověření být pravým člověkem, teprve tehdy můžeme začít hledat to pravé. Ve skutečnosti teprve tehdy nás Bůh může znovu najít — pro nový plný život, pro své království.

**BŮH MNE VOLÁ, PROTOŽE VÍ,
ŽE SE Z TOHO SÁM NEDOSTANU**

Bůh se o mne zajímá, protože zná mé touhy a přání, ale také mé slabosti a vady charakteru. Ví, že sám nejsem schopen vytvořit to, po čem toužím. Vidí, že živorím a stydím se to přiznat sobě i druhým. Často obklopen vším, co by si člověk mohl přát, přece živorím ve stálém neklidu a poznání, že to vše neumím úspěšně zužitkovat.

Člověk se vším svým vzděláním, inteligencí a dovednostmi se podobá jemnému kovovému nástroji, který je však vystaven povětrnostním vlivům. Molekuly vody a vzduchu nahlodávají jeho hladký povrch a my se stáváme svědky oné pro nás neúčinné chemické reakce, které se říká koroze. Hodnota jemného nástroje tím hluboce klesá. A přece je zde možnost, jak korozi zabránit. Stačí, když nástroj dáme odborníkovi, který ho pochromuje. Nástroj tím dostane nejen líbivý vzhled, ale zároveň se zvýší jeho odolnost, prodlouží jeho životnost a nakonec stoupne i jeho hodnota.

Bůh volá a hledá člověka, aby s ním rozmlouval a obohacoval jeho život. Boží přítomnost vyvolává proti okolním rušivým vlivům a prodlužuje životnost až po novou vlast. Provinilý člověk je pro Boha hoden rozhovoru; a to znamená, že je schopen změny života. Proto Bůh opět volá a hledá: „Človče, kde jsi?“

Mé přemýšlení náhle přerušil pronikavý hlas: „Tomáši, kde jsi?“ Z protějšího okna se vykláněla mladá maminka a sháněla se po chlapci. „Kde jsi“ — znělo to jinak, než ono dětské hravé volání. V matčině hlasu nebyla lehkomyšlná hravost, ale láskyplný zájem.

Ano, právě tak volá můj nebeský Otec mne. Jsem mu za to vděčný.

B. K.

PÍSMO

proti písmu

„Pak ho ďábel přivedl do Jeruzaléma, postavil ho na vrcholu a řekl mu: „Jsi-li Syn Boží, vrhni se odtud dolů; vždyť je psáno, andělům svým dá o tobě příkaz, aby tě ochránili a na ruce tě vezmou, abys nenarazil nohou svou na kámen.“ Ježíš mu odpovéděl: „Je psáno: Nebudeš pokoušet Hospodina, Boha svého.“ Když ďábel skončil všechna pokušení, odešel od něho až do dané chvíle“ (Luk 4,9-13).

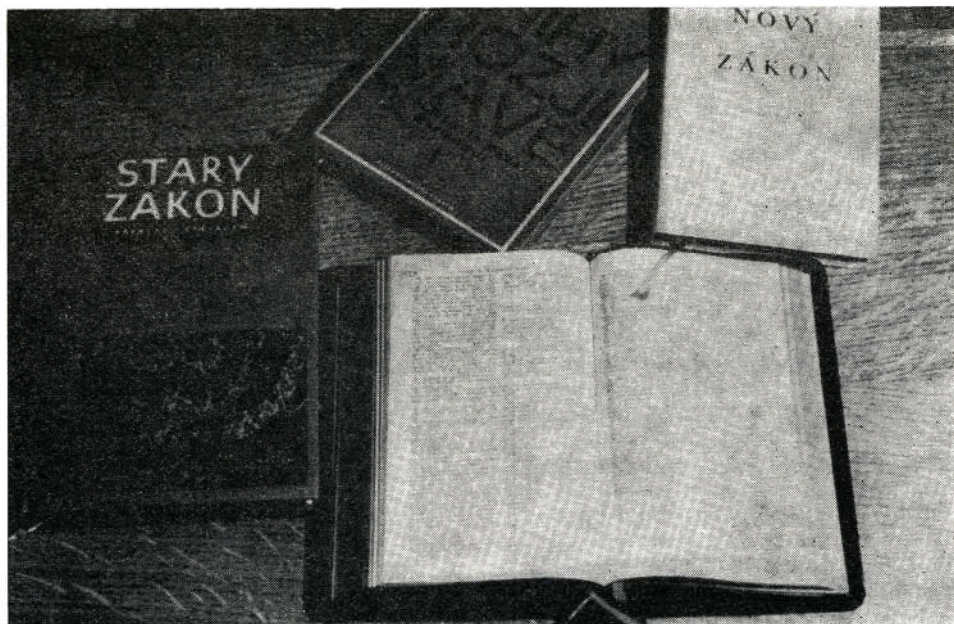
„Všechny epochy, ve kterých vládne víra, ať v jakékoli podobě, vzbuzují pozornost, obdiv“ — prohlásil J. W. Goethe. Mnozí lidé se podobně domnívají, že ve víře jde pouze o věření. Hlavně, že člověk něčemu věří. Na co se víra orientuje, na tom už záleží méně.

Lukáš nám však ukazuje někoho, kdo dokonce vyzývá Syna Božího k důvěře ve výrok Písma. Nevyzývá ho k věření v něco mlhavého, vysněného, nýbrž k věření Božímu slovu. A ten, který vyzývá Syna Božího k věření, je protivník, ďábel. Zde musí naše optimistické řeči o víře zmlknout, vždyť Boží nepřítel nežádá nic méně a nic více než nekompromisní víru v Boží slovo. Pozor: Víru, určitý druh víry nabízí také pokušitel. Jak je tomu s naší vírou? Komu vlastně věříme?

V prvním pokušení šlo o chléb; pak o cestu k lacinému úspěchu a nyní jde o víru, která přemáhá svět. Víra může být i pod vlivem ďábla. Věřící člověk se domnívá, že poslouchá Boha a přitom poslouchá pokušitele. Domnívá se, že poslouchá Boží slovo a přitom poslouchá toho druhého. Příkladem bychom v křesťanských dějinách našli víc než dost. Kolikrát už křesťané s heslem „pro větší Boží slávu“ na rtech páchali bezpříkladně ďábelské činy. I dnes je možno v Ježíšově jménu konat dílo odpůrce.

Kdyby Ježíš toho zlého nepoznal a nedemaskoval, byl by ztracen, jeho spasitelské dílo by bylo zmařeno. Jsou-li křesťané slepí a nemohou-li rozpoznat „duchy“, pak jsou také ztraceni. A proto nám chce Boží slovo otevřít oči, chce uchránit od pokušení nebo z pokušení vyvést.

Divíme se, jak pasivně se Pán

Ježíš chová vůči pokušiteli. Zdánlivě bez vůle, zcela bezmocně se ocitá v rukou protivníka, který ho vede a postaví na štít chrámu. Děje se tak pro nás, pro nás je pokoušen. Pro nás půjde později do Jeruzaléma, „neboť není možné, aby prorok zahynul mimo Jeruzalém“ (Luk 13,33).

SLOVO BOŽÍ V POLOSVITU

„Pak ho ďábel přivedl do Jeruzaléma, postavil ho na vrcholek chrámu.“ Podobné „přenášení“ líčí bible jako dílo Ducha svatého. Duch svatý překonává prostor a čas. O Filipovi říká Písmo: „Duch Páně se Filipa zmocnil a dvořan už ho neviděl.“ Jiný překlad říká: „Duch Filipa odnesl, takže už ho komoří nespatriil“ (Sk 8,39).

Jestliže jsme se ve druhém pokušení setkali s ďáblem, který jedná královsky, majestátně, pak nyní vystupuje jako věřící, napodobuje Ducha svatého. Neklade žádné podmínky. Jediné, co požaduje, je krok víry na základě Písma. „Jsi-li Syn Boží, vrhni se odtud dolů; vždyť je psáno...“ Pokušitel je zálučný, cituje bibli a bere Boha za slovo. To je ta nejnebezpečnější škraboška, kterou ďábel má.

Pán Ježíš slyší hlas: „Jsi-li Syn Boží, vrhni se odtud dolů“ — vezmi svou víru vážně. Buď tím, čím jsi! Skoč! Zkus svou víru. Nepřítel vyzývá k bezvýhradné oddanosti, směrlosti víry. Není důvodu k opatrnosti, vždyť zaslíbení platí. Zvláštní! Krok přes chrámový štít je krokem do Božího zaslíbení, do vyrovnanosti, k vyšší „duchovní úrovni“. S jakým zájmem a jak slibně umí ďábel mluvit! Život bez problémů, to je nabídka na střeše chrámu.

Pokušitel oslovuje Pána Ježíše slovy Písma. Nepochybuje o Bo-

žím slově. Nezpochybňuje Boží výroky jako kdysi v případě Evy. Nic neškrtná v Písmu, naopak odvolává se: „Je psáno!“ Vydává se za věřícího, cituje Písmo. Jen tak je toto pokušení pro Pána Ježíše skutečným pokušením. Ďábel nevystupuje jako nepřítel bible, nýbrž jako písmák. Ve chvíli pokušení argumentuje Písmem. Nebezpečná není tolik kritika, které se někteří věřící obávají, nebezpečné je zneužívání bible.

V celém příběhu není nejmenší náznak, že „čin víry“ má mít účinek na veřejnost. O divácích se tu nemluví. Ovšem, sotva si dovedeme představit, že by se skok z chrámu nestal senzací. Krok víry z návodu zlého, podle scénáře pokušitele, by byl přímo zralý pro televizi. Všichni lidé by prohlášovali: Syn Boží je zde! Měli by usnadněnou víru a vlna víry by se mohla valit přes kontinenty. Takto je pokoušen Ježíš Kristus pro nás. On však odolá a demaskuje ďábla, abychom v pokušeních, kterými procházíme, poznali nepřitele a jeho úskoky.

Toto třetí pokušení dopadne na nás v nové podobě a síle, až se naplní proroctví knihy Zjevení: „Činí veliká znamení, dokonce i oheň z nebe nechá před zraky lidí sestoupit na zem. Bylo jí dáno dělat znamení ke cti první šelmy a svádět jimi obyvatele země“ (Zj 13,13,14).

PROČ NESMÍ JEŽÍŠ UČINIT ZÁZRAK A VYKONAT KROK VÍRY?

Je přece Syn Boží, později bude činit divy, bude uzdravovat nemocné, utiší bouři a dokonce půjde po vodě. Z něj bude vycházet moc, která uzdraví všechny (Luk 6,19). Svých dvanáct apoštolů vyšle, aby zvěstovali Boží království a uzdravovali nemocné (Luk 9,2). Prvotní církev volá k Bohu: „Vzta-

huj svou ruku k uzdravování, čiň znamení a zázraky skrze jméno svého svatého služebníka Ježíše“ (Sk 1,30). I nám platí slib: „Kdo věří ve mne, i on bude činit skutky, které já činím, a ještě větší“ (Jan 14,12).

Pro nás, kteří věříme nebo chceme věřit, vyvstává problém: Kde je hranice mezi pravou jistotou víry a falešnou bezpečností? Jak máme rozpoznat, zda hlas vyzývající nás ke skutku víry je od Boha nebo od ďábla? Kdy poslouchám Boha a kdy protivníka, když opravdu věřím a ve víře něco činím? Pán Ježíš šel cestou víry před námi. Ale tato cesta nevede ke skoku z chrámu, nýbrž před město a volá: „Učte se ode mne!“ Poněvadž šel cestou oběti pro celý svět, odmítl pokušítele slovy: „Nepokoušej svého Pána Boha!“

Pán Ježíš by svým skokem z chrámu Boha zkoušel, zda jeho vyvolení platí. To člověk nemá dělat, Ježíš vyvrval pokušíтели tajemství, které tak chytře zamlčel. Syn ví, že má konat vůli Otce v nebesích. Otec mu nepřikazuje skákat z vrcholu chrámu. V každém okamžiku žije jen a jen z Božích přikázání a zaslíbení. Později řekne: „Můj pokrm je, abych činil vůli toho, který mě poslal, a dokončil jeho dílo“ (Jan 4,34).

Pán Ježíš však zcela určitě ví, že by se proti Boží vůli provinil, že by ji potupil, zesměšnil, kdyby seskočil z chrámu; neboť kdyby tak učinil, pak by Boha zkoušel, zda své zaslíbení splní a zda přijdou andělé, aby ho ochránili. Byl by to projev pochybnosti a nedůvěry. Kdyby Ježíš svým odvážlivým skokem mohl Boha donutit, aby mu pomohl, pak by byl člověk nad Bohem a Bůh by byl jako bůžek, závislý na odvaze člověka. Proto Ježíš pokušítele odmítl. V době zkoušky žil ze slova: „Nebudeš pokoušet Hospodina, svého Boha.“

„Víra nemá nic společného s opovržlivostí. Opovržlivost je totiž satanovým padělkem víry. Pravá víra se opírá o Boží zaslíbení a poslušnost přináší ovoce. Opovržlivost se rovněž dovolává Božích zaslíbení, avšak používá jich, jak to činí satan — aby omluvila hříchy.“ (EGW)

Na konci celého příběhu slyšíme ještě o „vhodnějším času“. Každé pokušení má svou hodinu. Písmo učí, že hodina velikého pokušení pro církev teprve přijde. Pročítej i tuto část evangelia, abys jednou, až půjdeš přes hluboké vody, živý nebo umírající, nebyl vyzbrojen ničím jiným než velkou důvěrou v živého Boha. Velikost hořčíčného zrna postačí. Nejde o to, jak moc věříme, záleží na tom, komu věříme.

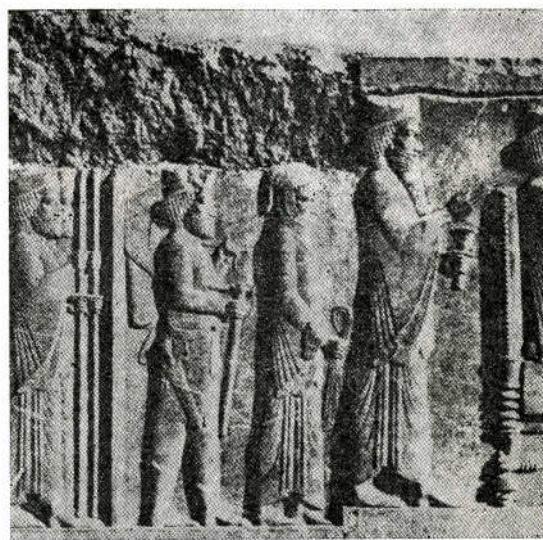
J. MARCOLLA

KNIHA ESTER

a DĚJINY

(II.)

Mnozí lidé si kladli otázku, zda je možno příběh biblické královny Ester, manželky perského krále Xerxa, neboli biblického Asvera, zařadit do rámce známých perských dějin. Čtyři chronologické údaje biblické knihy Ester zapadají do chronologie starých perských záznamů a řeckých letopisů. (1) Šest měsíců ve třetím roce vlády Xerxa, které král strávil ve svém zimním sídle v Susách spolu s veliteli armády (Ester 1,1-4), odpovídá době přípravy na válečné tažení proti Řekům. (2) Sedmidenní oslava po celém městě (Ester 1,5-12) odpovídá popisu novoroční slavnosti na jaře 482 př. Kr. (3) Kniha Ester uvádí, že Xerxes vydal v šestém roce své vlády příkaz, aby v Susách shromažďovali nejkrásnější dívky z celé říše, z nichž pak chtěl vybrat novou královnu (Ester 2,1-4.12.16). Studium mimo-biblických zpráv docházíme k závěru, že král tento příkaz vydal za pobytu v zimním táboře v maloasijském městě Sardis, v zimě roku 480—479 př. Kr., když jeho armáda odpovídala mezi první a druhou invazí proti Řecku. Údaje bible a řeckých dějepisců si neprotiřečí, protože bible ani slůvkem nenaznačuje, kde král Xerxes vydal svůj příkaz. (4) Xerxes se vydal na cestu ze Sardis do Susan na podzim sedmého roku své vlády (479 př. Kr.) poté, co byly jeho armády

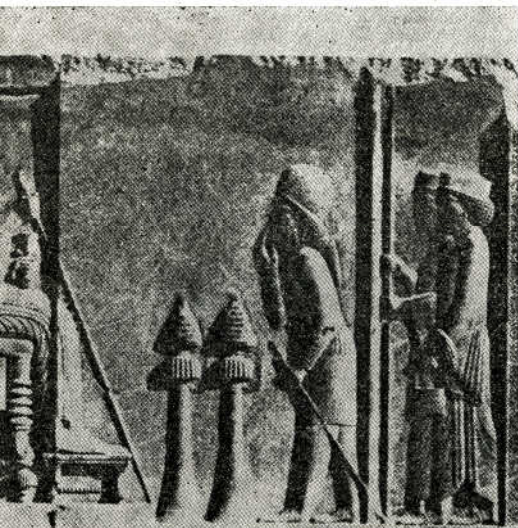

definitivně poraženy. Zimní období téhož roku prožíval opět ve svém zimním sídle v Susách. Tehdy vybíral také novou královnu.

Čtyři chronologické údaje biblické knihy Ester lze tedy uspokojivě sladit se známými perskými dějinami a zprávami o vládě krále Xerxa. Čtvrtý údaj nás informuje o tom, kdy se Ester stala novou perskou královnou. V této souvislosti si chceme něco říci o její předchůdkyni, kterou bible nazývá Vasti.

Během pobytu v zimním táboře v Sardis na přelomu let 480—479 př. Kr. Xerxes alespoň na čas zapomněl na válečné problémy a myslel na lásku. Dějepisec Herodotos vypráví, že se perský král tehdy zamiloval do manželky svého bratra Masista, ale nepodařilo se mu ji získat. V této souvislosti Herodotos naznačuje, že Xerxova manželka, kterou nazývá Amestris, nebyla v Sardis přítomná. To by mohlo naznačovat, že Amestris je totožná s biblickou Vasti, jedinou Xerxovou manželkou, kterou bible jmenuje kromě královny Ester. Je-li tento závěr správný, pak skutečnost, že Vasti se odmítla ukázat před králem během slavnosti (Ester 1,10-12) zapříčinila, že byla zavržena jako hlavní manželka a zůstala v paláci, zatímco královští úředníci a velitelé vojska si na válečnou výpravu brali své manželky. Chceme-li Herodotovu Amestris ztotožnit s biblickou Vasti, musíme dát odpověď na dvě otázky — jazykovou a historickou.

Předně se musíme ptát, zda řecké jméno Amestris a biblické Vasti mohou být přepisem stejného staroperského jména. Souvislost mezi jmény není příliš zřejmá. Ale na základě studia fonetických pravidel a zákonitostí přepisu jmen došli jazykoví odborníci k závěru, že obě jména mohou být přepisem původního staroperského jména Xerxovy manželky. Ztotožnění Herodotovy Amestris s biblickou Vasti tedy

Reliéf znázorňuje Dareia I. na trůnu, za ním stojí jeho syn Xerxes, biblický Asverus

není z jazykového hlediska nepřekonatelným problémem.

Mnohem důležitější je otázka historická. Je možné časově sladit Herodotův popis s biblickou zprávou? Jestliže Xerxes právě hledal novou královnu, neboli manželku, pak jeho zápletky s ženami, jak je líčí Herodotos, mohly znamenat mnohem více než běžné romány a flirty. Zájem o jiné ženy v takové situaci může také vysvětlovat, proč Amestris reagovala tak prudce. Zřejmě jí šlo mnohem více o postavení než o city. Vždyť královský harém už beztoho představoval pro ni dostatečnou konkurenci. Po návratu do Sús se král zapletl do dalšího milostného vztahu. Tentokrát už nešlo o Masistovu manželku, ale o její dceru. Přechtěme si, co o tom píše Herodotos:

„Když dorazil do Sús, Xerxes upustil od ženy Masistovy a pro změnu zahořel láskou k ženě Dareiově, která byla dcerou Masistovou; a dosáhl svého. Ona žena se jmenovala Artaynté. Věc vyšla časem najevo tímto způsobem: Xerxova manželka Amestris utkala široký a pestrý plášť, který stál za podívanou a dala jej Xerxovi. Xerxes z něho měl radost, oblékl si jej a šel k Artaynté. I u ní se potěšil a vyzval ji, aby si žádala, co chce, že jí ve všem vyhoví. Tu ona pravila Xerxovi: Dáš mi, oč tě požádám?

On pak se domníval, že bude žádat cokoli jiného, slíbil a přísahal, Artaynté, když Xerxes přísahal, bez rozpaků požádala o plášť. Xerxes jí nabízel všechno možné, protože jí plášť nechtěl dát z toho jediného důvodu, že měl strach z Amestry. Ta stejně už něco tušila, proto se král nechtěl nějak prozradit. Dával jí města i množství zlata a vojsko, jímž by nevládl nikdo jiný než ona; vojsko je vskutku dar podle perského způsobu. Nepodařilo

se mu ji však přemluvit a plášť jí tedy dal. Artaynté měla z daru velkou radost, nosila plášť a chlubil se jím.

Amestris se dověděla, že má Artaynté onen plášť; pochopila, co se děje. Nehněvala se na Artayntu, ale domnívala se, že její matka je tím vinna a ona že to způsobila; proto osnovala záhubu Masistově ženě. Vyčkala, až její muž Xerxes uspořádá královskou hostinu. Tato hostina se pořádá jednou do roka, v den králových narozenin. Pouze při této hostině si král natírá hlavu vonnými oleji a dává Peršanům dary.

Na ten den čekala Amestris a požádala Xerxa, aby jí dal Masistovu ženu. Xerxovi to bylo proti mysli a považoval to za hroznou věc vydat bratrovu manželku; nadto věděl, že ona na celé věci nemá vinu. Pochopil totiž, proč ji Amestris žádala.

Nakonec však, když trvala na svém, a pod tlakem zákona velmi nerad svolil, protože není možno prosebníku odepřít, co žádá, když se koná královská hostina ... Zatímco Xerxes rozmlouval s bratrem, poslala si Amestris pro Xerxovy vojáky a nechala Masistovu ženu důkladně zmrazčit. Dala jí uříznout prsy a hodila je psům. Stejně i nos, uši a rty a vyříznout jazyk a takto znetvořenou ji poslala domů.“ (Herodotos, Dějiny, IX, 108—112).

Jestliže je Amestris totožná s Vasti, která byla zavržena a nesměla předstoupit před krále (Ester 1,19), pak si musíme položit otázku, co dělala na hostině, kterou popisuje Herodotos. Xerxes se zřejmě s Vasti nerozvedl v dnešním slova smyslu, ale pouze ji zavrhl jako svou hlavní manželku. Zavržením byla odsouzena do podřadného postavení v královském harému. Nemůžeme však tvrdit, že Vasti už nikdy nemohla krále spatřit. Mnohem pravděpodobnější je výklad, že už nikdy nesměla vystupovat s králem jako první dáma království. Úsloví „hledět na královu tvář“ nacházíme také v Ester 1,14, kde se hovoří o sedmi velmožích, kteří „směli hledět na královu tvář“. Tito velmoži mohli na rozdíl od jiných dvořanů kdykoli osobně krále navštívit. Byli to hlavní poradci jeho království.

Herodotos už nic dalšího neuvádí o životě a vládě Xerxa po návratu z tažení proti Řekům. Ani v nejmenším se nezmiňuje o údělu královny Amestris. Se jménem této ženy se v dějinách setkáváme až mnohem později a to v souvislosti s nástupem jejího syna Artaxerxa I. na perský trůn. Staré záznamy ani v nejmenším nenaznačují, jak se jmenovala perská královna a hlavní manželka Xerxa od sedmého roku jeho vlády až do jeho smrti. Mlčení

starých dějepisců dává prostor pro královnu Ester.

Zaměříme se ještě k události, kterou kniha Ester vrcholí — na důsledek Hamanova dekretu proti Židům. Dramatické události popsané v Knize Ester (3. — 9. kapitola) se měly odehrát ve dvanáctém roce vlády krále Xerxa. Protože mimobiblické zprávy o této době mlčí, nemáme možnost ověřovat biblické údaje s historickými záznamy.

Archeologické nálezy z Palestiny však mohou do značné míry objasnit rozsah války mezi Židy a jejich pohanskými sousedy, která vznikla jako důsledek Hamanova dekretu. Jestliže k boji došlo, jak uvádí Ester 9,16 „v krajinách královských“, čemuž věříme, zřejmě bychom hledali zbytečně archeologické doklady podobně okrajového incidentu v samotné Persii nebo Babylónii. Těžko můžeme v těchto provinciích hledat písemné záznamy. Pokud by nějaký písař událost zaznamenal, zřejmě by ji popsal v protizidovském duchu. Dodnes neznáme jediný archeologický doklad boje Židů v tomto období ani v oblasti Mezopotámie, ani z Egypta, kde již tehdy žily početné židovské diaspory. Zůstává pouze Palestina, kde byla hustota židovského osídlení největší.

První takový náznak našla britská expedice vedená Kenyonovou při vykopávkách v Samarii. V osídlení města došlo k přestávce a to na počátku 5. stol. př. Kr. Město nebylo zničeno úplně, ale z vykopávek je zřejmé, že po určitou dobu nebylo obydleno. Přestávka v osídlení zapadá do doby vlády Xerxa. Vládl v letech 486—465 př. Kr.

Ještě výmluvnější svědectví poskytl vykopávky ve městě Sichem. Město bylo násilně dobyto a po požáru zničeno. Podle datovaného střepu řecké keramiky, kterou archeologové v příslušné vrstvě našli, lze katastrofu města datovat poměrně přesně do doby kolem roku 480 př. Kr. Podle biblické chronologie mělo k bojům mezi Židy a jejich pohanskými sousedy dojít v měsíci Adar dvanáctého roku vlády krále Xerxa, což odpovídá březnu 473 př. Kr. Vzhledem k časové shodě a k hustotě židovského osídlení v oblasti Sichemu se můžeme důvodně domnívat, že zničení města bylo důsledkem dekretu vydaného proti Židům.

Porovnáním zpráv starých historiků a výsledků archeologických bádání se zprávami biblické knihy Ester docházíme k závěru, že mimobiblické zprávy přímo nepotvrzují údaje bible. Avšak každou podrobnost biblického záznamu můžeme bez problémů sladit s poznatky historiků. Dějiny a archeologie tedy „nedokazují“ historickou přesnost knihy Ester, ale určitě tímto směrem ukazují.

W. H. SHEA

BŮH ZACHRAŇUJE ČLOVĚKA V DEPRESI

Člověk se skrčil do stínu jalovce. Slunce na něj nemilosrdně pálí. Je příliš vyčerpaný, než aby si hledal chladnější místo. Ještě před několika hodinami přivolał mocný zázrak: Boží oheň strávil obět na hoře Karmel. Národ se jednomyslně přiznal ke svému Bohu. Na jeho modlitbu se otevřelo dávno zavřené nebe a vyprahlou zemi konečně po letech zase zavlažil déšť. Onen člověk ještě utíkal v lijáku 30 kilometrů a ukazoval královskému vozu cestu — nadlidský výkon!

Teď leží v písku unaven k smrti a bez jiskřky sebedůvěry. Ano, je to on, Eliáš, velký Boží prorok. Je v takové depresi, že temnější si už nelze představit. Než Eliáš skoncuje se světem, ještě se pokouší naposled hovořit s Bohem: „Už dost!“ (1 Král 18. a 19. kap.).

Jak odpovídá Bůh svému služebníku na volání o pomoc? Nečteme nic o výčitkách: „Ale Eliáš, nestydíš se? Jak můžeš takhle propadnout panice? Pojď a vzpamatuj se! Důvěřuj mi!“ Nic takového.

Veliký znalec lidí ví: tento muž je duševně, duchovně i tělesně na dně. Potřebuje spánek. Potřebuje posilující potravu. Nenechá jej prostě jeho osudu a trudnomyslnosti. Vše, co nyní Eliáš cítí a myslí, jen zesiluje jeho beznaděj. To je typické pro člověka v depresi. Bůh bere veslo do svých rukou.

Za chvíli přichází anděl. Budí Eliáše: „Vstaň a jež!“ A co mu dává jíst? Zeleninu? Hrubou celozrnnou kaši, aby ji dlouho žvýkal? Těžko stravitelné myšlenkové postupy? Ne. Byl to pečený chléb, jídlo, které mělo Eliáše potěšit. A k tomu čistá chladná voda.

Všichni se dostáváme do životních situací, v nichž se cítíme přetížení. Po léta jsme snad v sobě polykali hněv, cítili jsme se nepochopeni. Museli jsme se vyrovnávat s velkou ztrátou či vlastním životem. Jak často lidské nitro křičí: Už dost! Obrátíš se ke zdi. Nechceš jíst, nechceš pracovat, nechceš už vidět své nejlepší přátele: „Kdybych umřel!“

Dost často se toto přání stane také skutkem, a my druzí tu pak zaraženě stojíme a ptáme se, jak k tomu mohlo dojít. Bezmocně krčíme rameny.

Ani křesťané nejsou osvobozeni od duševních depresí. Ke zmalomyslnujícím okolnostem u nich ještě přistupují pocity viny. Ptají se: Může spasený člověk podobně uvažovat? Ne! To ho hřích, být takhle smutný?

Jak je dobré, že bible vypráví, jak i velcí hrdinové víry procházeli propastmi a museli překonávat tvrdá údobí žízň!

Z příběhu Eliáše si můžeme vzít několik poučení, jak jednat s lidmi v depresi.

— Eliášovi se dostalo klidu. Člověk

v depresi potřebuje „změnu tapet“, podněty stresu musejí být na nějakou dobu vypojeni.

— Eliáš dostal pečený chléb. Člověku v depresi máme udělat radost, i když okamžitě nemůže projevit vděčnost. Jestliže mu citujeme slova bible, mají to být povzbuzující a potěšující zaslíbení. Nesmíme dopustit, aby se stáhl do „šnečí ulity“.

— Čerstvá, chladná, svěží voda symbolizuje atmosféru, která je dána odpuštěním. „Pojď, začneme znovu!“ Trpící člověk cítí, že je přijat a to minulé že je „odplaveno“. Přitom je důležité uchránit člověka v depresi od všeho, co by mu ještě přitížilo. Eliáš se směl dosyta vyspat. Teď není chvíle pro diskuse o zásadách. Ačkoli člověk v depresi má převrácený postoj k životu a vše si vykládá negativně — což se stává břemenem pro jeho okolí — přece bychom jej neměli obtěžovat „pravdou“. Dokud je v depresi, není vůbec schopen správně hodnotit skutečnost.

— Eliáš obdržel sílu od Boha, aby překonal období duchovního hladu a žízni. Sem můžeme druhého člověka pouze doprovodit a dodat mu odvahy: „Vstal jsi, abys hledal Boha. On se nechá najít!“

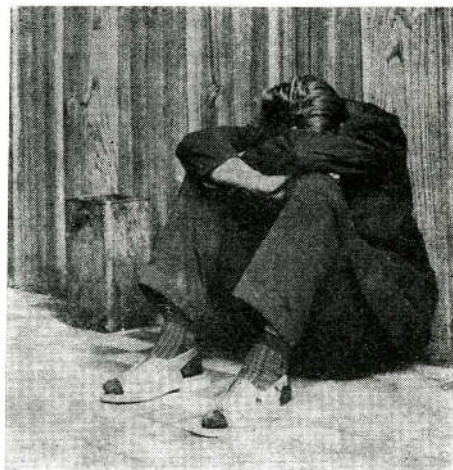
Eliáš je stále ještě deprimován. Má ještě stále pocit, že všichni jsou proti němu. Cítí se sám. Očekává od Boha změnu okolností. A Bůh na tuto hru přistupuje. Hromy a blesky, bouře a zemětřesení, zničující oheň — jak to všechno vyhovuje Eliášovu nitru! Zde se mohou vybit cily! Ale ve všem tom bouření svého Boha nenajde.

Bůh dal člověku při stvoření jeden z nejdůležitějších smyslů — zrak. Znamená pro nás velmi mnoho. Zrakem sledujeme všechno dění kolem, a to potom ovlivňuje další náš život.

Stvořitel dal našemu oku cit pro krásu, aby člověk očima vnímal, radoval se a těšil z krásného a dokonalého stvořitelského díla.

Na druhé straně nepřítel spasení chce zneužít zrakové vjemy ke svým cílům — aby přivedl člověka k hříchu. Předkládá mu šalebnou krásu a snaží se náš zrak upoutat svými pozlátky.

Pán jej osloví zcela klidně a jemně. „Co tu děláš?“ Eliáš musí přemýšlet. Věcně, střízlivě mu Bůh dává úkoly. Eliáš cítí, že Bůh jej potřebuje. Jsou to obtížné, choulostivé úkoly, ale Bůh mu důvěřuje! A jeho sebedůvěra stoupá. Téměř mimochodem Bůh opraví jeho špatné vidění skutečnosti a ukáže mu, že není osamocen. Eliáš jde a najde přítele, člověka, kterého mu Bůh pošle do cesty a který mu niterně hluboce rozumí. Od této chvíle jdou spolu.

Dostal se Eliáš později znovu do deprese? To nevíme. Víme jen, že nyní měl Elizea, který mu „líval vodu na ruce“.

Ovšem nejen Eliáš prožívá depresi, prožíváme je ty i já. Mnozí prožíváme stresové situace a o každé z nich Pán Bůh ví. Nenechá nás bez pomoci. Slíbil nám: „Dodám ti odvalu, pomoci ti budu, budu tě podpírat pravici své spravedlnosti“ (Iz 41,10).

E. ŠTĚBA

OKO

Někteří lidé neustále hledají pro své oči „pastvu“ a dívají se nekriticky na dobré i na zlé. To zlé pak ovlivňuje jejich duchovní život, samozřejmě ke zlému. Prorok Izaiáš se ptá: Kdo bude žít věčným životem? Odpovídá: Ten, kdo zavírá oči své, aby se na zlé ne díval.

Pán Ježíš jako znalec lidské psychiky ví, že pouhý pohled může člověka přivést k hříchu. V kázání na hoře se o tom zmiňuje při probírání Božího zákona. Řekl: „Slyšeli jste, že bylo řečeno: Nezcizoložíš. Já však vám pravím, že každý, kdo hledí na ženu chtivě, již s ní zcizoložil ve svém srdci.“ Jakoby tím Pán Ježíš chtěl říci, že kdo si libuje v nesprávných myšlenkách a chtivých pohledech, je stále pod vlivem hříchu. Hřích nás nakonec odloučí od Božího království.

Oko je vstupní branou pro vjemy dobré i zlé, a ty ovlivňují naši mysl. Proto na co člověk myslí, co vyhledává jeho oči, takovým se stává.

PETR KOBIELA

Rádi objevujeme staré a namnoze zapomenuté znalosti lidového lékařství a zkoušíme je podle možnosti uplatnit i v nové „pokrokové“ době. Připomínáme si ten nebo onen přírodní léčebný prostředek a prověřujeme, proč si naši předkové tak vysoko vážili některé rostliny. Naše bádání obvykle končí poznáním, že naši prarodiče nebyli v léčení kdovíjak zaostalí, ale dobře věděli, co je dobré a vhodné.

Pozastavme se nad rostlinou, která má celou řadu zvláštností. Je to „obyčejný“ brambor. Brambory se vyznačují především vysokým obsahem draslíku. Ten způsobuje odvádění vody z těla. Proto lidé dříve zaváděli „bramborové dny“, tedy dny, ve kterých nejedli nic než brambory, aby si vyléčili různé otoky, opuchliny, zduřeniny, nebo se zbavili chorobného nahromadění tekutin ve tkáních. Právě tato dieta vedla k nenásilnému vypuzování tekutin, které se někde v těle nahromadily.

Brambory, které pěstujeme na našich polích, obsahují ještě jiné velmi důležité látky. Například: sodík, vápník, hořčík, fosfor, síru, chlor. Všechny tyto prvky náš organismus potřebuje. Nad ně však především vyniká obsah vitamínů, hlavně vitamínu C. Za zmínku stojí i obsah solaninu, který je sám o sobě jedovatý. Je to látka podobná jedu v rulíku zlomocném. Ale obsah solaninu v bramborách je tak nepatrný, že se jím nikdy nemůžeme otrávit. Podle badatele Hansena je to dokonce žádoucí součást obsahu brambor, poněvadž má vliv na pohyb a vyměšování střev a dodává bramborům dobrou chuť. Solanin v bramborách nemá škodlivý vliv ani po sebedelším skladování brambor. Jenom u čerstvých brambor, z nichž lisujeme šťávu, máme dbát, aby nebyly zelené, poněvadž v nich je zvýšené množství solaninu. Hlavní výživnou součástí brambor

ÚCTA k bramborám

je bramborový škrob. Škrob v bramborách je velmi lehce stravitelný, takže bramborová kaše má zvláštní význam ve výživě malých dětí a nemocných. Vysoký obsah škrobu je také hlavním důvodem, proč se u nás brambory tak rozšířily.

Do objevení Ameriky nikdo v Evropě brambory neznal. Pocházejí z Jižní Ameriky. Inkové je pěstovali ve velkém. Roku 1560 se brambory dostaly do Španělska, r. 1621 se začaly pěstovat v Německu — Braniborsku (odtud český název branibory — brambory). Koncem 17. století dal císař Bedřich Veliký příkaz všem sedlákům, že musejí povinně pěstovat

vat brambory. Od té doby brambory zdomácněly i u nás a nakonec skoro v celé Evropě.

Lidové lékařství instinktivně cítilo v bramborách léčivou sílu. Lidé je přikládali ve formě kaše at syrové nebo vařené na popáleniny a opařeniny. Kaše se přikládala také jako obklad na bolení v krku. V poslední době se v lékařství používá bramborová syrová šťáva k odstranění nadbytku kyseliny žlučové. Ve Švédsku se šťáva ze syrových brambor používá preventivně jako ochrana proti nemocem. Bramborová polévka se osvědčila jako náhrada za rýžovou polévku při určitých poruchách výživy u kojenců a batolat.

Při chorobách oběhu krevního s hromaděním vody v orgánech a tkáních dosáhly podle profesora Jagiče „bramborové dny“ lepších výsledků, než se dosáhlo dny ovocnými, čajovými nebo rýžovými.

Pokusy potvrdily, že kuchyňskou přípravou, jako vařením, ztrácí brambory mnoho ze svého hodnotného obsahu. Nejvíce ztrácí brambory okrájené. Proto bychom je měli vařit neloupané — ve slupce. Dušení v páře způsobuje menší ztráty než vaření ve vodě. Ztráta vitamínu C vařením se ještě zvětšuje, když brambory znovu ohříváme. Nezapomeňme tedy, že brambory ve slupce dušené v páře jsou nejhodnotnější. Proto se doporučují brambory na loupáčku.

Někteří lidé tvrdí, že se po bramborách tloustne. Žádné strachy! Je to neodůvodněný předsudek. Brambory samy o sobě nepůsobí otýlost, leda že bychom je používali v nadměrném množství k jídlům bohatým na bílkoviny. Obyvatelé Skotska jsou známí svou štíhlostí, a přesto jsou u nich brambory hlavním jídlem.

Brambory mají velké výživné hodnoty. Na základě nejnovějších výzkumů právem přicházejí zase ke cti.

MUDr. E. SCHNEIDER

POMĚR ZWINGLIHO K LUTHEROVI

První zprávu o Lutherovi podává švýcarskému reformátoru Zwinglimu jeho basilejský přítel Thenanus. Od něho se dověděl o Lutherových spisech a nechal si postupně posílat všechno, co Luther napsal. Po Lutherově lipské disputaci se Zwingli stal nadšeným stoupencem německého reformátora. O tom svědčí dopis, který mu napsal: „Ačkoli mnozí pochopili jádro náboženství, přece se nenašel nikdo v táboře Izraele, kdo by se odvážil postavit se nepříteli otevřeně na odpor. Všichni se obávali hrozného Goliáše. Ty sám jsi tím Davidem, kdo vzal do ruky zbraň. Vybral jsi hladké kameny z nebeských vod a vrhl je tak lehce a moc-

ně, že jsi ho skolil. Ty sám jsi tím Herkulem, který byl na místě, když hrozilo nebezpečí.“

Pro pochopení vztahu těchto dvou reformátorů je nutno podotknout, že oba se stali nástroji světové reformace, každý na svém místě, v různých podmínkách a nezávisle na sobě. V roce 1516, kdy Zwingli začínal odkrývat Kristovo evangelium, nevěděl nic o Lutherovi a jeho činnosti. Na obhajobu proti nepřítelům později napsal: „Kdo mě pověřil kázat evangelium, kdo mi dal schopnost probrat celé evangelium Matouše? Snad Luther? Když jsem je začal kázat, nic jsem o Lutherovi nevěděl a abych je uměl vykládat, začal jsem se před

10 lety učit řecky tak, abych pochopil Kristovo učení z jeho vlastního základu. K tomu mi Luther nedal podnět. Jeho jméno mi bylo dva roky ještě neznámé, když jsem se sám spouštěl na Písma.“

V zápase o posun reformační pravdy naskytly se některé okolnosti, jež mu napomohly vážít si Luthera jako spolumojovníka, pomocníka a přítele.

V únoru 1519 mířil k curyšskému branám františkán Bernhard Samson. Když se Zwingli dověděl o jeho nestoudném kupčení s odpustky, kázal proti němu s takovou ostroží, že nejen rada města prodej odpustků zakázala, ale pohrozila svatokupci utopením. Dokonce sám kostnický

biskup mnichovi zakázal činnost a papež Lev X. ho odvolal. Švýcarský reformátor jednal ve stejném duchu jako jeho německý přítel před dvěma roky v případě Tetzela.

Několik měsíců po vystoupení proti Samsonovi dostal Zwingli zprávu o Lutherově disputaci v Lipsku. Jeho výroky o papeži, koncilu a Husovi nenašly jen vřelé sympatie u švýcarských humanistů, nýbrž získaly si srdce švýcarského reformátora a pomohly mu definitivně zaujmout vlastní postoj.

Zwingli vyčerpaný namáhavou prací a bojem odebral se v r. 1519 do lázeňského místa Pfäfersu, aby se zotavil a načerpal sil. Po krátkém pobytu dostává zprávu, že v Curychu vypukl mor. Burcován pastýřskou odpovědností, vrací se ke svému stádcí. Navštěvuje nemocné, slouží umírajícím, aby zakrátko byl strašnou nemocí postižen sám. „Mor zachvátil mého ducha i mou paměť, takže někdy v kázání ztrácím hlavní myšlenku, konečně cítím smrtelnou slabost ve svých údech,“ napsal později.

Pán Bůh, bez jehož vůle ani vlas z hlavy nespadne, dopustil na svého služebníka takovou zkoušku proto, aby mu dal nahlédnout do pravdy evangelia. Tato hrozná nemoc způsobila, že Zwingli získává jistotu odpuštění vin v Ježíši Kristu. V morové ráně prožil své obrácení, pochopil

hloubku Kristovy milosti a pravdu o ospravedlnění z pouhé víry. Tímto prožitkem se mu ovšem stal Martin Luther tak blízkým, že se k němu na konci roku 1519 nadšeně přiznává a jím povzbuzen pokračuje ještě rozhodněji ve stejném zápase.

Přesto si musíme uvědomit, že Zwingli se nábožensky a teologicky jinak vyvíjel než Luther. Kolébkou německé reformace se stala klášterní cela, kde v tuhých bojích stísněného svědomí Luther na kolenou, s biblí v ruce, v konfrontaci s tisíciletou bohosloveckou a církevní tradicí odkrývá nerv a jádro evangelia, jímž je sám Ježíš Kristus a ospravedlnění v něm. Zwingli také v upřímném zápase jako katolický kněz objevuje Krista, ale napomůže mu k tomu bojovný humanismus reprezentovaný především Erasmem Rotterdamským. Tento protipólný přístup k témuž evangelium způsobuje, že Zwingli se k evangelium dopracovává spíše rozumem vyškoleného bohoslovce, zatímco Luther je v srdci získán pro evangelium jeho mocí. Teprve později v procesu vlastního obrácení překonává Zwingli mělký humanismus a pod vlivem četby Lutherových spisů v letech 1519–1520 se propracovává k pochopení učení o ospravedlnění z víry.

Každý školák ví, že slon a velryba jsou savci. A přece nemohou vzájemně komunikovat. Jeden je velký

ve vodě a druhý na souši. Tento příklad z přírody ilustruje bolestnou tragiku obou reformátorů. Oba odkojeni tímž evangeliem, oba pohnuti Duchem k týmž zápasům, se nakonec rozcházejí v slzách.

Kámen, na kterém se „rozrazili“, byl spor o pochopení večeře Páně. Ačkoli Luther původně učil podobně jako Zwingli, později svoje stanovisko změnil. Od roku 1524 vzplál písemný spor mezi přívrženci obou reformátorů. Oba byli zajedno v tom, že mše není oběť, oba odmítli nauku o proměňování, oba byli pro vysluhování pod obojí způsobou. Avšak Zwingli viděl ve večeři Páně symbolické jednání, vzpomínku na Kristovu oběť na kříži, viditelné znamení jeho těla a krve. Ježíšova slova: „To je mé tělo“ chápal jako „to představuje mé tělo“. Luther naproti tomu lpěl na doslovném znění, ovšem bez nejmenšího pomyšlení na proměňování chleba a vína.

V říjnu 1529 zprostředkoval Filip Hessenský v Marburku mezi oběma reformačními stranami rozhovor. Ve všech bodech učení se shodli až na článek o večeři Páně. Nakonec oba reformátoři prosili o vzájemné odpuštění za nenáležitou tvrdost při disputaci a slíbili si, že do budoucna odloží bojovná pera. Hořkost ovšem zůstala.

JIRÍ BAUER

Šťastný sám ŠŤASTNÝ VE DVOU

MY A NAŠE DĚTI

Udělejme si malý test. Vyjádři svůj souhlas nebo nesouhlas s následujícími větami:

1. Snadnější život mají lidé svobodní.
2. Snadnější život mají lidé žijící v manželství.
3. Život je snadný.

Určitě jsi zjistil, že není tak jednoduché vyjádřit jednoznačné ano

nebo ne k tak široké oblasti života.

Snadnější život mají lidé svobodní. Není to pravda. Jsi-li svobodný a označil jsi tuto větu za pravdivou, pak to znamená, že přeceňuješ život za svobodna a podceňuješ manželství. Pokud žiješ v manželství a označil jsi tuto větu za pravdivou, pak zřejmě patříš k lidem, kteří se vždycky domnívají, že v sousedově kornou-

tu je větší porce zmrzliny.

Snadnější život mají lidé žijící v manželství. Není to pravda. Jsi-li ženatý a označil jsi tuto větu za pravdivou, pak jsi zřejmě opravdu šťastný. Jsi-li ženatý a označil jsi tuto větu za mylnou, pak je to naprosto normální. Pokud jsi svobodný a označil jsi větu za pravdivou, dožiješ se velkého překvapení, až jednou vstoupíš do manželství.

Život je snadný. Není to pravda. Jsi-li dospělý a označil jsi tuto větu za pravdivou, pak buď vědomě lžeš nebo žiješ na nějaké jiné planetě než my ostatní (kde je taková planeta a jak se na ni dostaneme?), anebo na svých 7 let umíš neobyčejně dobře číst. Ale neobávej se, za několik let se i pro tebe stane život obtížnější. Prozatím obrať stránku k článku „Pro nejmenší členáře“.

STATISTIKY

Snad jsi svobodný, ale přesto nejsi sám. Všechny 100 % lidí, čili každý člověk je alespoň v určitém období života svobodný. Asi 95 % se ovšem dříve nebo později ožení a vdá. Přesto tvoří svobodní v každé době asi 30 % všech členů církve adventistů s. d.

Pokud jsi „rodinný typ“, ale přesto sám, nemusíš se nad tím trápit. V našem prostředí není více svobodných než mezi lidmi všeobecně. Statistiky nám ukazují, že se poměr lidí svo-

bodných a žijících v manželství výrazně nemění. Proto, pokud jsi svobodný, nezapomeň, že tvůj stav se může změnit.

Po ukončení vysoké školy jsem zůstala ještě tři a půl roku svobodná. Někdy se mi to líbilo, jindy ne. Ovšem stýskání na samotářský život nevyřešilo moji osamělost, spíše prohloubilo nejistotu, kterou jsem prožívala. Musela jsem se učit zápasit se životem a ne se ho bát.

Naučila jsem se to. A přišel den, kdy jsem přestala svou svobodu jen pasivně přijímat, ale přímo jsem se nadchla pro její možnosti. Objevila jsem příležitosti k navázání pevných přátelství, možnosti cestovat, zvyšovat si kvalifikaci a rozšiřovat oblast služby v díle Ježíše Krista.

Později jsem se vdala — ovšem osobnost, kterou jsem si vypěstovala za svobodna — osobnost, která dokáže být šťastná, ať žije sama nebo s partnerem — mi zůstala. Poznala jsem, že totéž, co jsem potřebovala, abych byla šťastná za svobodna, potřebuji i nyní, abych byla šťastná s manželem.

Vlastní zkušenost mě přivedla k zamýšlení nad výroky z hezké knihy o lásce: „V životě máme splnit úkol, ať jsme svobodní nebo žijeme v manželství: Žít plný život navzdory mnoha nesplněným přáním.“

„Láska je cit, jemuž se musí učit i svobodní lidé. Ani oni se nemusí lásky vzdát, ale musí se naučit lásku rozdávat — právě tak, jak se to musí naučit i lidé žijící s partnerem.“

„Ačkoli svobodní lidé mají plnit tentýž úkol jako lidé žijící v manželství, dopouští se velké chyby, pokud svůj stav považují za trvalý. Neměli by se zatěžovat strachem z nezměnitelnosti situace!“

VYUŽIJ VÝHODY

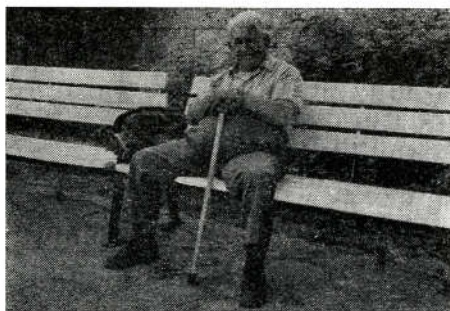
Chtěla bych vás upozornit na několik zajímavých stránek života za svobodna. Většina z nich má společný základ — nezávislost.

Možnost převratných změn. Dva roky před svatbou jsem opustila zajímavé zaměstnání, abych mohla pokračovat ve studiu. Nemusela jsem se přitom zajímat, jak by takové rozhodnutí zapůsobilo na mého muže či děti — nikoho jsem neměla. Potřebovala jsem jen vědět, zda s mým rozhodnutím souhlasí Bůh.

Finanční nezávislost. Žít z jednoho příjmu není vždy snadné, ale svobodný člověk může s finančními prostředky zacházet podle vlastního uvážení a podnikat i to, co si rodina nemůže dovolit. Pokud jsi ochoten skromně jíst, můžeš investovat do hifi soupravy, šetřit na nejnovější auto nebo investovat do velkých a hodnotných projektů, aniž by ses nějak dotkl někoho jiného.

Časová nezávislost. Slyšela jsem, jak lidé žijící v rodině přesvědčovali svobodné, že svobodní lidé mají mnohem více času. Není to pravda. Pro

každého člověka má den stejný počet hodin bez ohledu na rodinný stav. Svobodný člověk má oproti ženatému navíc jen možnost organizovat si program podle svého.

Možnost riskovat. Pokud svobodný člověk chce, může více a svobodněji riskovat a nemusí brát ohled na rodinné příslušníky. Rodinný partner nebo děti by mohli trpět např. změnami zaměstnání, bydliště, rizikovým povoláním nebo sportem.

Možnost širších kontaktů. Lidé žijící v manželství věnují (nebo by alespoň měli věnovat) většinu času a citových schopností na prohloubení vztahů mezi manželi, mezi rodiči a dětmi. Svobodný člověk může tento čas i schopnosti použít k tomu, aby získal další přátele, kteří mu pak nahradí rodinné vztahy.

Manželé mohou samozřejmě také svobodně rozhodovat o svém životě, být finančně nezávislí — i oni si mohou vytvořit určitý životní program; mohou riskovat. Vstupem do manželství člověk neztrácí všechny přátele. Žádoucí z těchto výhod však lidé žijící v manželství nemohou tak plně využít jako člověk svobodný.

CO NÁM STOJÍ V CESTĚ

Probrali jsme některé výhody života za svobodna. Musíme však přiznat, že život mnoha svobodných lidí se podobá spíše živoření v trní než životu, kdy má člověk „ustláno na růžích“. Ale nebuďte zklamaní — i manželství má svá úskalí. Lidé nemají problémy proto, že žijí v manželství nebo že jsou svobodní; lidé mají problémy proto, že jsou lidmi.

Z vlastní svatby si pamatuji velmi málo. Utkvělo mi jen to, že se tam hovořilo mnoho o práci — o úsilí, které je třeba v manželství vynakládat — úsilí o udržení komunikace, úsilí o porozumění, snaha o udržení romantického napětí, zápas proti všednosti a nudě, úsilí o to nebo ono, námaha, úsilí, práce...

Myšlenka práce a úsilí není špatným námětem pro novomanžele. Ale to, co je dobré pro dva, je dobré i pro jednoho. I svobodným lidem vyvstávají různé problémy. Musí je řešit; musí se jimi zabývat. Hluboce se mylí každý, kdo se domnívá, že svobodný člověk může lehce proplovat životem, využívat jen výhody, aniž by narážel na překážky. Ne-

chceme-li, aby se z růžové zahrady stalo zaplevelené pole, musíme usilovně pracovat.

Vzpomínám si na tři základní problémy, na které jsem narážela za svobodna a které mi kazily radost z výhod svobodného života:

Nedostatek pocitu jistoty. Někdy jsem velmi postrádala vědomí, že k někomu a někam náležím. Předpokládala jsem, že lidé v manželství tento pocit mají.

Problémy sebevědomí. To byl dvojitý meč. Toužila jsem mít vedle sebe někoho, kdo mi čas od času řekl, jak jsem úžasná. Občas jsem ovšem propadala pochybnostem a ptala se sama sebe, zda nejsem pořád svobodná právě proto, že jsem příliš nezajímavá a nudná.

Neměla jsem „zrcadlo“. Chtěla jsem mít vedle sebe někoho, kdo by mi řekl, jak jsem krásná. Ovšem někdy jsem spíše vedle sebe potřebovala někoho, kdo by mi řekl, jak umím být nepřijemná nebo zlá či neústupná. Potřebovala jsem člověka, který by mě usměrňoval — nastavoval mi zrcadlo.

Svobodní, kteří mají zdravá a pevná přátelská pouta k jiným lidem, se mohou vyhýbat a úspěšně bojovat proti uvedeným problémům. Vztahy k ostatním jsou pro nás určitými závazky, vyžadují z naší strany snahu. Pokud chce svobodný člověk žít úspěšným životem, musí vynaložit stejné úsilí jako ženatý člověk, který chce žít šťastně v manželství.

TVOŘIVÝ ŽIVOT

Vrátíme-li se k samému počátku, k Adamovi a Evě, připomeneme si, že je Bůh stvořil ke svému obrazu — tentýž Bůh ustanovil manželství, sám ale žil na této zemi v Ježíši Kristu jako svobodný muž.

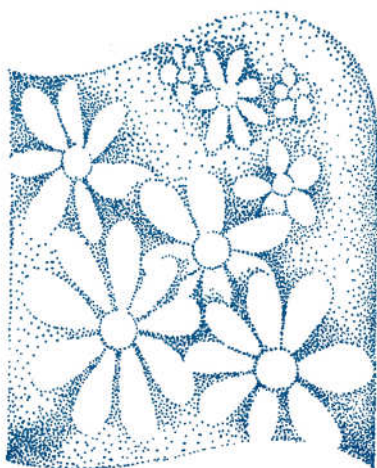
Bohu se tedy můžeme podobat, ať jsme svobodní, nebo žijeme v páru. Podobnost je dána něčím jiným — zda naplňujeme záměr Stvořitele — zda žijeme tvůrčím životem. Člověk nežije tvůrčím životem jen tehdy, dokáže-li vytvořit sochu nebo složit sonátu, ale tehdy, dokáže-li žít plný, radostný život podle Boží vůle. Nástroje k vytvoření takového mistrovského díla máme všichni na dosah. K vytvoření něčeho velkolepého nepotřebujeme ani italský mramor ani piano značky Steinway. Bůh kdysi začal dílo stvoření člověka s obyčejnou hlinou.

JEŠTĚ JEDEN MALÝ TEST

Vyjádři znovu svůj souhlas nebo nesouhlas s následujícími věťmi:

1. Mohu žít plným životem v manželství.
2. Mohu žít plným životem, i když jsem svobodný.
3. Mohu se naučit žít v každé životní situaci tvůrčím životem a být spokojen.

A odpovědi? Klíč k úspěchu máme každý na dosah. v. D.

Z KNIHY PŘÍRODY

Orel — symbol mládí

Pokud orel žije ve volné přírodě, a ne někde v zoologické zahradě, dožívá se osmdesáti až sta let. Stáří těchto ptáků neodhadneme podle peří. Žalmista David srovnává v určitém smyslu život člověka s orlem: „...tvé mládí se obnovuje jako mládí orla“ (Ž 103,5).

Někteří lidé se domnívali, že když orel ztrácí staré peří a narůstá mu nové, jaksi se omlazuje, obnovuje. Starodávný názor, že pelicháním orel obnovuje své mládí, nemá samozřejmě vědecký podklad. Tento pták pelichá nepozorovaně. Žalmista neříká, že orel má schopnost sám obnovovat své mládí. Říká pouze, že Bůh nás obnovuje, abychom byli mladí a silní jako orel. Má zřejmě na mysli skutečnost, že orel žije déle než mnoho jiných ptáků a do stáří si udržuje svou životní sílu. To Hospodin dodává žalmistovi svěžest, pružnost a sílu jakožto známky dlouhého života a symbol nepřestávajícího mládí. Na hříšníku, kterému Bůh odpustil, je také vidět občerstvení a obnovu. Kniha přírody nás tedy znovu přivádí k dalším naučením.

Již minule jsme poukázali na to, že orel loví z velké výšky. Má vynikající zrak, který mu umožňuje sledovat i na poměrně velkém území pohyb všeho živého. Létá a loví, aby žil. Lidé chtějí také žít, dokonce stále, věčně. Dnešní lékařská věda se snaží různými prostředky aspoň prodloužit lidský věk. Co všechno patří k tomu, abychom si prodloužili život?

V první řadě je to správná životospráva. Některé potraviny způsobují vážné nemoci a podstatně zkracují život. Patří mezi ně například živočišné tuky, hojné používání cukru apod. Na druhé straně víme, že prostá a jednoduchá strava bohatá na rostlinné bílkoviny, minerály a vitamíny, zdraví upevňuje. Jsou to třeba luštěniny, ořechy, pečivo z celozrnné mouky, dostatek ovoce a zeleniny.

Přes všechny tyto snahy si uvědomujeme, že proces stárnutí se dá jen ztěžít zpomalit a že smrti se nedá

uniknout. Je si toho vědom i apoštol Pavel, který v epištole Římanům píše: „Jak ubohý jsem to člověk! Kdo mne vysvobodí z tohoto těla smrti?“ Pak si uvědomuje, že příčinou smrti člověka je přestoupení Boží vůle, Božích zákonů — hřích. Apoštol ví, že odplata za hřích je smrt, ale věčný život je z Boží milosti. Dostáváme ho vírou v Krista Ježíše jako našeho osobního Spasitele. Doslova čteme: „Mzdou hříchu je smrt, ale darem Boží milosti je život věčný v Kristu Ježíši, našem Pánu“ (Řím 6,23).

Hřích působí v těle jako jed. Oslabuje organismus, až nakonec přivede člověka k smrti. Jistý cestovatel měl možnost pozorovat orla, jak majestátně krouží po obloze. Najednou bylo vidět, jak se stává neklidným, jak v letu kolísá a škubá sebou. Pak se střemhlav pustil k zemi. Dopadl nedaleko cestovatele. Cestovatel chtěl zjistit příčinu smrtelného pádu. Prohlédl si blíže velkého ptáka a zjistil, že do hrudi orla se zakousla malá zmijs. Smrtelný jed zmijs zapříčinil pád krále ptactva.

Podobně působí hřích. Bývá nevýdělčný, ale dokáže uštknout až k smrti. Proto je tak nebezpečný. Zapříčiňuje nemoci i věčnou smrt. Lékařská věda nikdy nenajde lék proti hříchu. Ten je třeba hledat někde jinde. Bible nám o léku proti věčné smrti podává zprávu a radí, jak jej získat.

Tělesné zdraví souvisí i s duševním zdravím. Člověk se daleko lépe cítí, když je vnitřně vyrovnaný, má čisté svědomí a duševní klid, než když je v nějakém stresu, podléhá nervozitě a obavám z budoucnosti. Říká se, že radostné srdce je mnohdy víc než dobrá medicína. Bible píše o prostředku, který obnovuje sílu člověka a pozitivně ovlivňuje jeho duševní zdraví. U proroka Izaiáše čteme: „Ti, kdo skládají naději v Hospodina, nabývají nové síly. Vznášejí se jak orlové, běží bez únavy, jdou bez umdlení“ (40,31). To je jistě pozoruhodný recept. Ale co konkrétně znamená skládat naději v Boha? O jaké naději se zde hovoří?

Nadějí všech křesťanů je Ježíš Kristus. Je lékem proti hříchu. Hřích přivádí člověka k smrti. Kristus však zemřel za hříchy celého světa. Kdo mu uvěří a přijme jej za svého Spasitele, bude žít. Sám Pán Ježíš řekl: „Neboť Bůh tak miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby žádný kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný“ (Jan 3, 16). On je tím velkým lékařem lidské duše. Zve všechny ztrápené a obtížené, unavené a zoufalé, všechny, kteří pozbyli naději na šťastný život a nabízí jim duševní oázu (Mat 11,28.29). Člověk může žít v duševní pohodě jen tehdy, když má jistotu odpuštění hříchů. Je známo, že mnozí lidé, kteří spáchali nějaký zločin, nemají klid svědomí, nemají pokoj a jejich zoufalství je přivádí i k přiznání. Hřeší však všichni lidé, a proto všichni potřebují Spasitele. Pán Ježíš nikoho, kdo k němu přijde, od sebe neodpudí. To naplňuje každého věřícího novou silou, takže se podobá orlu, symbolu nestárnoucího mládí.

MILAN DROBÍK

Tvé spasení není v tom, že Kristus je Kristem pro zbožné lidi, ale v tom, že je Kristem pro tebe, tvým Kristem.

Martin LUTHER

Ó blahoslavená porobo synů Božích, nad níž nic svobodnějšího vymyšleno býti nemůže, kdež člověk Bohu samému se podrobuje, aby jinde všude rozváznán byl.

J. A. KOMENSKÝ

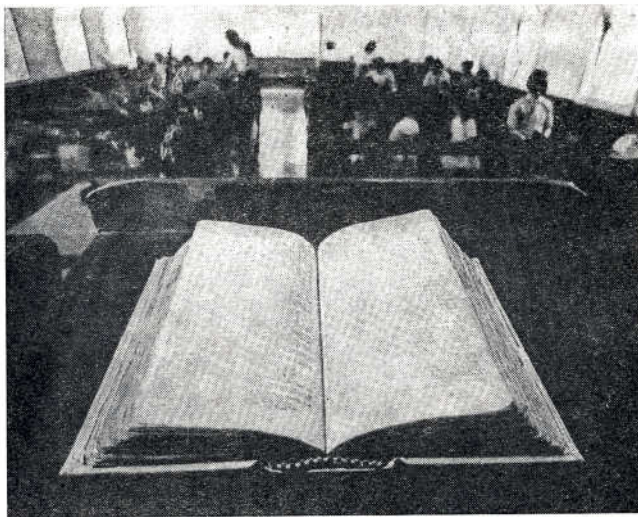

V tom je bída církve, že sůl zůstává v nádobě, místo aby byla rozhozena. Podobáme se spíše vodnímu víru, který všechno, každý list a každé stéblo, vtáhne do sebe, než pramenům, z nichž plynou řeky vody živé.

W. LÜTHI

RAJSKÝ OSTROV

a přece ne ráj

Kdybyste nasedli v Praze do letadla a letěli asi šestnáct tisíc kilometrů jihozápadním směrem, objevila by se pod vámi uprostřed Tichého oceánu tmavá tečka. Mapa by vám prozradila, že jde o malý ostrov: Pitcairn.

Jméno dostal po irském důstojníkovi Pitcairnovi, který při svých plavbách po oceánech zjistil, že ostrov není dosud zanesen na námořních mapách. Učinil tak, a ostrov se jmenuje po něm.

Všichni, kdo ostrov navštíví, o něm vyprávějí zvláštní věci. Dostal přívlastek „ostrov blažených“ nebo „rajský ostrov“. Ostrov je vskutku zajímavý a pozoruhodný svou přítomností i minulostí.

OSTROV VZBOUŘENCŮ

Zalistujme v dějinách Pitcairnu. Psal se rok 1787. Evropa se otřásla pod úderem francouzské revoluce. Od břehů Anglie odplouvaly každý rok lodě bohatých rejdářů, aby do anglických kolonií svázely levné pracovní síly a do Anglie se pak vracely s laciným zbožím. Král Jiří II. dobře věděl, že zboží může být jen tehdy levné, když jej vyrábí levná pracovní síla. A ta je levná jen tehdy, když má co nejmenší nároky.

Těch nenáročných sehnali dost: byli to především černoši, které zajali v Africe. Horší to už bylo s levnou stravou. Ovšem i ta se dala sehnat. Vždyť námořníci znali tichomořské ostrovy, které vyvolávaly představu ráje. Jejich obyvatelé měli potravu bez práce, protože vyrostla v dostatečném množství na stromech: banány, kokosy, chlebovník...

A právě u chlebovníku se začínají psát dějiny ostrova Pitcairnu. Král Jiří dal příkaz, aby z Tahiti převezli do západní Indie sazenice chlebovníku. Tam je rozmnoží a bude postaráno o levnou stravu pro otroky.

Proto 28. dubna 1789 vyplula z anglického přístavu Spithead fre-

gata nesoucí jméno Bounty. Vezla na palubě čtyřiačtyřicet mužů, mezi nimiž byli také dva botanikové. Lodi velel námořník na slovo vzatý a neobyčejně vytrvalý — kapitán William Bligh. Jeho postava zůstane navždy zastřena tajemstvím. Někteří jej popisují jako nesnášenlivého a pedantského kaprála, který neustále šikanoval své podřízené. Jiné záznamy mluví v jeho prospekch.

Pod Blighovým velením Bounty po desíti měsících dobrodružné plavby přistála u břehů pohádkového ostrova Tahiti. Tam námořníci prožili půl roku života, o jakém se jim nikdy ani nezdálo: žádná služba v ráhnovi, ale jen pohodlný život a radovánky s rozkošnými děvčaty. A tak když po šesti měsících měla Bounty zvednout kotvy, čtyři muži tajně v noci uprchli z lodi. Byli ovšem nalezeni, přivedeni na loď a kapitán je tvrdě potrestal. Opět tedy v plném obsazení — a hlavně s nákladem sazenic chlebovníku — opustila Bounty Tahiti.

Čím více se vzdalovala od Tahiti, tím se situace na lodi stávala napjatější. Denně docházelo k výstupům mezi kapitánem a některými členy posádky. Největším rebelem byl druhý důstojník Fletcher Christian, kterého Bligh obvinil, že během plavby od Tahiti ukradl čtrnáct kokosových ořechů. Tím vyvrcholila řada konfliktů mezi nimi a Christian zosnoval vzpouru, při které 28. dubna 1789 kapitána Bligha vysadil ještě s dalšími muži do malého člunu a nechal napospas vlnám.

Za zmínku stojí, že tato 8 metrů dlouhá šestiveslice, přetížená osmnácti muži, vykonala pod vedením Bligha nejslavnější cestu v dějinách plavby. Jen se skrovnými zásobami urazila za 41 dní více než 6700 kilometrů na otevřeném moři. Do Anglie se po strastiplné cestě dostalo jen dvanáct mužů.

A co se stalo s Bounty?

Ta se vrátila na Tahiti, kde několik mužů loď opustilo. Někteří

Stará Blighova bible — dnes v modlitebně na Pitcairnu

tam zdomácněli a jeden se dokonce oženil s krásnou Tahifankou. Že v srdcích všech hořela touha po domově, to prozrazuje jiná událost — vskutku tragická. Jednoho dne se na obzoru objevila loď. Je těžké představit si, s jakým jásotem ji vítali, když zjistili, že je to anglická fregata „Pandora“. S radostí se jí vydali vstříc. Posádka Pandory je nejprve považovala za domorodé Tahifany. Když však promluvili čistou angličtinou a představili se jako kadeti z Bounty, kapitán Pandory je zatkl a vsadil do lodního vězení. Netušili totiž, že Pandora vyplula na královský rozkaz, který zněl: Přivést do Anglie vzbuřence!

Protože jich na Tahiti našli jen osm, vydali se na další pátrání, které vyvrcholilo úspěchem na ostrově Parapa, kde našli dalších osm vzbuřenců. Ale to stále ještě neměli toho, po kterém nejvíce toužili — Christiana. Toho chtěl kapitán Pandory dostat za každou cenu, a proto hledal tak dlouho, až se mu hledání stalo osudným: mezi Austrálií a Novou Guineou našel Pandora na korálový útes a potopila se.

Ovšem ani při této katastrofě se vězňům nepodařilo utéci. Ty, kteří přežili, přece dopravili do Anglie, kde je postavili před soud. Čtyři dostali smrt a dvěma král udělil milost. A co se stalo s Bounty a ostatními vzbuřenci? Tato otázka dlouho trápila anglickou veřejnost.

Až v roce 1807 přistál kapitán Fogler s americkou lodí Topas u jednoho nepatrného tichomořského ostrůvku, na kterém chtěl lovit zvěř. A zatím zde učinil objev, o kterém ihned podal námořním úřadům zprávu: Našel jsem vzbuřence z Bounty!

Správněji vyjádřeno: Našel již jen jednoho ze vzbuřenců, protože ostatní už byli v té době mrtví. S ním na ostrově žili další lidé, kteří mluvili bezvadnou angličtinou a ti mu pověděli, jak skončila Bounty.

Christian našel tento ostrov a na něm se chtěl usadit se svými osmi přáteli a dalšími devatenácti Polynésany. Při příjezdu k ostrovu však našel na útes. Po vylodění všech zásob, náradí a lodního zařízení loď spálil.

Krátkou dobu žila malá obec na Pitcairnu v klidu. Ale asi po dvou letech začaly nepokoje. Pitcairňané začali pít alkohol a pod jeho vlivem docházelo k násilnostem. Žena vzbuřence — Johna Williamse — zahynula pádem ze skalního útesu. Ten pak vzal ženu jednomu Tahifanovi, který mu za to slíbil pomstu. Docházelo stále častěji k bitkám, při kterých se postupně vybíjeli. Tak se stalo, že po sedmácti letech našel kapitán Fogler jen jednoho muže uprostřed hloučku žen a dětí.

Zosnovatele vzpoury již nikdy nikdo nespáčil. Po příchodu na Pitcairn se z něho stal samotář. Celé hodiny prý sedával na balvanu v moři a hrál na píšťalku. Po několika letech pobytu na ostrově se záhadným způsobem ztratil. Zanechal však po sobě syna. Nejen on, ale i ostatní vzbouřenci měli děti a jejich potomci dodnes žijí na ostrově.

Z PEKLA RÁJ

V úvodu jsme se zmínili, že návěstníci o Pitcairnu hovoří jako o „ostrovu blažených“ nebo o „rajském ostrovu“. Co způsobilo, že z onoho „pekla“, které původní osadníci vytvořili, vznikl ráj? Pro odpověď se musíme ještě jednou vrátit do historie.

Mezi věcmi, které Christian vynesl z Bountu na ostrov, byla také jedna jediná kniha — Blighova bible. Ta zapadla mezi nepotřebné haraburdí. Až jednou měl John Adams, první správce ostrova, sen, ve kterém se mu zjevil anděl a ukázal mu bezbožnost a ničemnost jeho minulosti. Ve snu obrátil anděl Adamsovu pozornost na zapomenutou bibli. Od té doby začal Adams vyučovat malou obec náboženství a za učebníci si vzal bibli.

Moc Božího slova se potvrdila, život ostrovanů se začal měnit. A když v roce 1886 přijel na ostrov misionář církve adventistů s. d. John Tay, našel je připravené pro přijetí radostné adventní naděje. Všichni se stali adventisty sedmého dne a jsou jimi dosud i všichni jejich potomci. Blighova bible má dnes čestné místo v modlitebně, kde se ostrované scházejí k pravidelným pobožnostem.

Většina domů na ostrově je soustředěna na nejvyšším místě ostrova. A toto „městečko“ se nazývá po prvním správci — Adamstown. Ovšem připomeňme ještě, že onen John Adams nebyl nikdo jiný než bývalý lodník z Bountu — Alexandr Smith. Ten jako první starosta Pitcairnu přijal nové jméno — John Adams.

Když jsme u popisu ostrova, pak je na místě říci, že ostrov je něco málo přes 3 km dlouhý a asi 1,5 km široký. Nejvyšší bod ostrova leží 335 metrů nad hladinou moře. Na Pitcairnu není studna ani pramen. Jediným zdrojem pitné vody jsou deště, o které zde není nouze. A snad právě v tom je obraz toho, co je charakteristické pro život nejenom obyvatel ostrova, ale všech opravdově věřících lidí.

Kdysi ostrov vzbouřenců, dnes ostrov šťastných lidí. Kdysi místo nepokojů, dnes ostrov míru. Žijí na něm lidé pracovití, lidé s láskou k bližnímu. Nenašli na něm pramen pitné vody, ostrov je svlažován deštěm. Nebe napájí ty, kteří na ostrově žijí a nebe napájí také jejich duše.

J. D.
(pokračování příště)

Agapé

ALOIS VOLKMAN

Láska — v mixážních aparaturách
ušlehaná
na sladkokramářskou vatu
vyvolávanou textaři
a cpanou nám do uší
i se špejlemi přenosek.

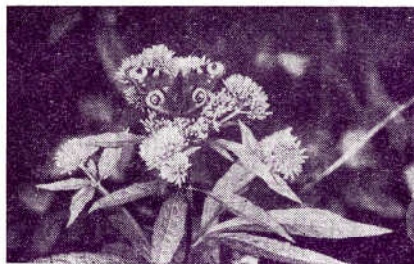
Láska — prověřená v sebelásce
básníků.
Vzdychat nad čímkoliv jiným
by se mohlo nevyplatit
v honorářích.

Láska — viněto sexuálních drinků
každým aktem strhávána
jak punčochy se stehenních obřích
číší
pozvedaných...

V prachu je stud
a ze studu je prach
a na prach je tvůj platonický
piedestal.

A přesto setkávání ty
kteří se prodírají
dějinami svých i našich sobectví
s pochybnou ba podeřelou touhou
milovat jedni druhé
jako sebe samé.

Lásko!

Nižádný dar v člověku svatém není tak bezpečný a ujištěný, aby nemohl ztracen býti.

Petr CHELČICKÝ

★
Pán ustanovil, aby jeden každý druhého potřeboval.

JAKOUBEK ZE STŘÍBRA

★
Bůh pečuje, my však máme pracovat.

Martin LUTHER

★
Následujme svého Spasitele Ježíše Krista, neboť nemůžeme mít lepšího vůdce a mistra ani jiného založení a čistého zrcadla.

M. Jan HUS

★
Když člověk věří, jedná, nestaraje se o výsledek.

Romain ROLLAND

★
Jsi-li Kristovou růží, pak věz, že tvá pouť musí jít trním.

Martin LUTHER

ROZHODUJES TY sám

Vypráví se, že kdysi žil v jedné vesnici moudrý stařec. Lidé z vesnice jej uznávali jako neomylnou autoritu. Celý jeho život se skládal z dlouhé řady jedinečných zkušeností a vzrušujících zážitků. Zvláště děti jej často vyhledávaly a naslouchaly jeho vyprávění. Tak pěkně uměl vyprávět, tolik toho věděl, každému dobře poradil, na každou otázku uměl dát správnou odpověď, každý problém uměl vyřešit. Všichni ho obdivovali.

Několik dospívajících chlapců se rozhodlo, že musí moudrého starce nějak zaskočit a dokázat, že neví všechno. Domnívali se, že toho vědí více a jsou chytřejší než on. Celé dny vymýšleli těžké otázky, ale stařec po každé odpověděl naprosto správně. I když je tolikrát vyvedl z míry, nevzdávali se. Zkoušeli vždy znovu další otázky, ale stařec byl moudřejší.

Konečně vymysleli způsob, jak dokázat, že něco neví. Chytili malého ptáčka a rozhodli se, že půjdou za starcem, ptáčka někdo z nich ukryje v dlaních a pak se starce zeptají, zda je ptáček živý nebo mrtvý. Řekne-li „živý“, utrhnou mu hlavu a hodí jej na zem mrtvého. Řekne-li mrtvý, nechají ho uletět. Vzrušení spěchali za starcem. Konečně dokáží, že jsou chytřejší. Mluvíci chlapců začal: „Dědečku, v dlaních držím ptáčka. Co říkáš, je živý nebo mrtvý?“ Stařec se na chvíli zamyslel a pak odpověděl: „O tom rozhoduješ ty. Rozhodnutí je ve tvých rukou.“

Každý z nás rozhoduje o drobných i velkých věcech života. Rozhodnutí mnoha otázek leží v našich rukou.

„Bůh dal člověku schopnost volby a je na lidech, aby ji užívali. Nemůžeme změnit své srdce, nemůžeme sám od sebe podřídít Bohu náklonnost svého srdce; můžeš se však sám ze své vůle rozhodnout, že mu budeš sloužit. Můžeš dát Bohu svou vůli, „neboť je to Bůh, který ve vás působí, že chcete a činíte, co se mu líbí“... Správné užívání vůle může úplně změnit tvůj život. Odevzdáš-li Kristu svou vůli, spojíš se s mocí, která je větší než všechna panství a mocnosti. Získáš od Boha sílu, abys byl pevný a stálým podřizováním se Bohu budeš moci žít nový život, dokonce život víry.“ (Cesta ke Kristu, strana 34).

O některých skutečnostech můžeme, o jiných musíme rozhodovat. Vy-užívejme správně tuto jedinečnou možnost.

-kn-

PILOTI ADVENTISTICKÉ MISIE NA DÁLNĚM VÝCHODĚ

Redaktor švýcarského časopisu *Zeichen der Zeit* (Znamení doby) měl při cestě po Dálném východě možnost položit několik otázek dvěma pilotům adventistické misie, bratřím Walterovi a Kelmovi. Bratr Walter je šéfpilot naší misie v západoindonéském sdružení. Bratr Kelm bydlí ještě s dalšími piloty ve městě Irianu, které patří do východoindonéského sdružení naší církve.

Otázka: Bratře Kelme, co všechno patří ke tvé službě?

Odpověď: Ve východní Indonésii jsou podmínky pro dopravu zcela jiné než v „civilizovaných zemích“. Něco jako silnice tady prostě není. Špatně udržované stezky nevyhovují. Cesta, která trvá letadlem hodinu, trvá pěšky po stezkách pralesem několik týdnů. A to ještě s velkými útrapami.

Kromě pilotování dělám také technika a údržbáře nejen letadla, ale i vodárny a menší elektrárničky naší misijní stanice. K tomu se druží ještě spousta organizační práce.

Otázka: Všiml jsem si, že naše misie má skoro dvakrát tolik letadel než pilotů. Proč tomu tak je?

Odpověď: Předně proto, že máme málo kvalifikovaných pilotů. A za druhé, úřady Indonésie si přejí, abychom zaměstnávali domorodé piloty. Pilotů z domorodých adventistů je velmi málo. Právě v této době se dva mladí domorodí bratři školí v Americe, ale nevíme, kdy je budeme moci přijmout. S letadly musíme zacházet velmi šetrně. Jsou pořízena z darů našich bratrů a sester a kdybychom o nějaké letadlo přišli, nevíme, odkud bychom vzali peníze na nové.

Otázka: Jak se rozvíjí misijní práce v okolí Irianu?

Odpověď: Práce je nesmírně těžká. Domorodcům je náš evropský způsob myšlení úplně cizí. Mnozí například ještě neviděli knihu. V mnohých vesnicích musí kazatel učit domorodce počítat základní číslíčky, nebo rozpoznávat a jmenovat barvy. Takovým lidem není možno jen přinést bibli a odejít. Bibli by nerozuměli. Je třeba je vést v nejzákladnějších věcech. Když jsou sami, jsou jako ovce bez pastýře a duchovně umírají. Hluběji v pralese jsou kmeny, které ještě neviděly bělocha. Bude to hodně dlouho trvat, než se k nim dostane evangelium a bible v jejich jazyce. A to už nemluví o tom, kdy budou domorodci číst bibli sami. Zde je třeba hodně přimluvných modliteb.

Otázka: Jak se vyvíjí zdravotnická péče o domorodé obyvatele?

Odpověď: Lékařskou péči ve větším měřítku si nemůžeme dovolit. K tomu nám chybí finanční prostředky. Vždyť jedna hodina letu stojí 160 západoněmeckých marek. K tomu musíme připočítat výdaje na zdravotnický personál, léky atd. Potřebovali bychom nutně jak lékaře, tak ošetřovatele, protože zdravotnická péče je zde na velmi nízké úrovni. Zdejší mládež naší církve se školí především v tomto směru. Doufáme, že je misie bude mít brzo k dispozici. Závěrem chci říci, že přes velkou námahu mám radost z práce pro věc evangelia.

Otázka: Bratře Waltere, dříve jsi létal jako pilot v Brazílii. Vidíš nějaký rozdíl mezi prací tam a zde na Borneu?

Odpověď: V Brazílii jsem létal na hydroplánu a můj akční rádius představoval přibližně tisíc kilometrů. Zde mám na starost dvě letadla a pracuji pro obě indonéské misijní sdružení na nepoměrně větší rozloze.

V Brazílii jsem dopravoval převážně naše kazatele k různým sborům a shromážděním. Někdy to byla i doprava nemocných. Zde mám na starost hlavně převoz různých nákladů, především křesťanské literatury. Tu rozvážím po celé Indonésii. Jenom v posledních měsících jsem rozvezl na 30 tisíc biblí do míst, kde už lidé umějí číst.

V Brazílii jsem byl na nohách často 16 až 20 hodin. Byla to různorodá práce: létání, údržba letadla, kromě toho jsem dával biblické hodiny a někdy jsem musel mít i evangelizační přednášky. Stávalo se, že jsem neměl možnost převléknout se i tři týdny. V noci nás moskyti nenechali spát. Je třeba opravdu velkého nadšení a síly od Pána, aby se taková práce dala vydržet. Zde na Borneu mám více času.

Redaktor: Děkuji za rozhovor. Kéž vám Pán žehná ve vaší odpovědné práci.

TRPÍCÍ DĚTI

Podle zprávy Dětského fondu Spojených národů (UNICEF) každoročně umírá ve světě kolem 17 milionů dětí hladem, a to v rodinách jedné miliardy chudých lidí. V Latinské Americe umírá ročně více než milion dětí nemocemi, které jsou v průmyslových zemích už z 90 procent vymýceny. V chudých zemích dosahuje průměrný lidský věk jen necelých 50 let a úmrtnost dětí je obrovská. Mnoho problémů je v Asii, kde žije asi polovina všech lidí světa a kde asi 77 milionů dětí vůbec nechodí do školy. Tato zpráva, uveřejněná nedávno v Mexiku, konstatuje, že nejhorší si-

tuace je v Africe na jih od Sahary, kde je polovina dětí podvyživených a pětina jich umírá před pátým rokem života.

ADVENTISTÉ NA FILIPÍNÁCH

K 30. září 1983 vzrostl počet členů naší církve na Filipínách na 300 363. Členové jsou rozděleni do tří sdružení. Před 78 lety nebyl na Filipínách ještě žádný adventista. Dnes vydrží naše církve v této zemi 14 misijních stanic, 7 nemocnic, 2 lékařské kliniky, 19 středních škol a větší počet základních škol. Sborny na Filipínách dodávají velký počet misionářů do okolních krajín Asie a Afriky.

DIALOG MEZI LUTERÁNY A BAPTISTY V NORSKU

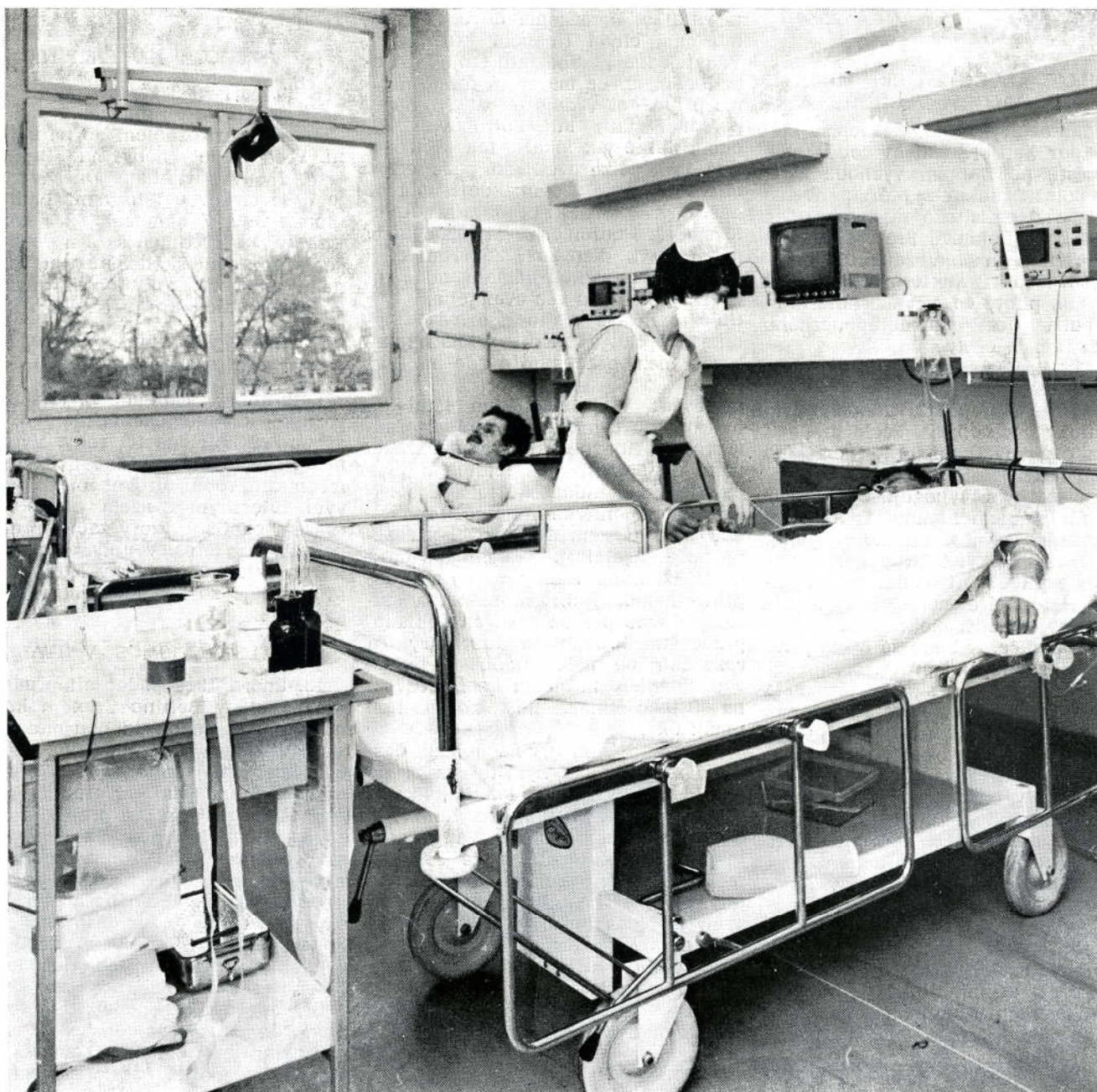
Luteráni a baptisté v Norsku se rozhodli k teologickému dialogu, který potrvá nejméně tři roky. Výměna názorů musí jít souběžně s rozhovory na mezinárodní úrovni mezi Světovým luterským svazem a Světovým svazem baptistů, který začne pravděpodobně už letos. V uplynulých dvou letech luterská církve v Norsku měla podobně rozhovory s metodisty a katolíky.

PROTESTANTISMUS V ITÁLII

18. února 1984 podepsali předseda italské vlády Bettino Craxi a kardinál Casaroli novou dohodu mezi italskou vládou a Vatikánem, již se ruší tzv. lateránská dohoda, kterou v roce 1929 podepsal Mussolini. Nyní jsou si všechny církve před zákonem rovny a katolicismus již není státním náboženstvím Itálie. Ve veřejných školách byla zrušena povinná docházka do hodin náboženství. Italský parlament neschválil ještě nový konkordát mezi Vatikánem a italskou republikou, protože ještě nebyla vyřešena řada finančních otázek.

21. února 1984 podepsala italská vláda dohodu s valdenskou a metodistickou evangelickou církví, aby ukázala rovnoprávnost všech církví. Dohoda zaručuje svobodu působení jmenovaných protestantských denominací ve školách, nemocnicích, kasárnách a věznicích. Dohoda však nestanoví žádnou finanční pomoc státu církvím.

V souvislosti s posledním vývojem se ozvala otázka, kolik protestantů vůbec žije v „katolické“ Itálii. Italský svaz církví proto nedávno zveřejnil následující údaje: V Itálii žije 31 000 valdenských a metodistů, 12 000 luteránů 7500 baptistů. K těmto více než 50 000 členů tzv. „historických“ církví je třeba přičíst členy armády spásy, novoapoštolské církve, církve adventistů s. d. a dalších menších církevních společenství.

Když vyjdeme z tichého prostředí nemocničních pokojů do ruchu ulic, máme dojem, že jsme přešli z jednoho světa do druhého.

Tam, v různých nemocničních pavilónech a na odděleních čekají stovky pacientů na uzdravení, které přichází tak pomalu. O několik metrů dál spěchají v ulicích lidé — za prací, za láskou, za radostí. Na nemocničním lůžku se odvíjí nekončící úvahy o smyslu života, o jeho závěru, o utrpení. V ulicích zní halas, který je namnoze jen prázdným a zbytečným hlukem.

Dva světy zdánlivě naprosto odlišné, cizí a neslučitelné, a přesto je obývají stejní lidé. Neštěstí, nemoc visí jako hrozba nad každým z nás. V několika minutách nás mohou přenést z jednoho světa do druhého.

Co říci nemocným, trpícím? Po pravdě, je toho velmi málo. Kdo chce říci příliš mnoho, riskuje, že ještě více raní. Pro nemocné má velkou cenu jistota, že na ně nezapomínáme, že doufáme a očekáváme s nimi jejich uzdravení, že je máme ještě více rádi než dříve.

Možná právě oni prožívají život plněji než ostatní lidé, protože vědí mnohem lépe, co je to život.

„Nebo jsem hladověl, a dali jste mi jíst, žíznil jsem, a dali jste mi pít, byl jsem na cestách, a ujali jste se mne, byl jsem nahý, a oblékli jste mne, byl jsem nemocen, a navštívili jste mne ... cokoliv jste učinili jednomu z těchto mých nepatrných bratří, mně jste učinili,“ řekl Ježíš Kristus (Mt 25,35-40).

-kn-